

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
KATEDRA POZEMKOVÝCH ÚPRAV**

Studijní program: M4101 - Zemědělské inženýrství

Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Zpracování průzkumných prací ve zvolené lokalitě jako
podklad pro KPÚ**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Moravcová

Autor:

Hana Vojáčková

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**Zemědělská fakulta
Katedra pozemkových úprav
Akademický rok: 2009/2010**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana VOJÁČKOVÁ**
Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**
Studijní obor: **Pozemkové úpravy a převody nemovitostí**

Název tématu: **Zpracování průzkumných prací ve zvolené lokalitě
jako podklad pro KPÚ.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Na vybrané lokalitě provést průzkumové práce v souladu s platnou metodikou KPU.

Vyhodnocení provedených průzkumových prací.

Vymezení střetových oblastí z hlediska návrhu společných zařízení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

50 stran

Forma zpracování diplomové práce:

tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ALLAN, J.D., CASTILLO, M.M. Stream Ecology. Springer, Dordrecht, 2007. ISBN 978-1-4020-5582-9.

ČÚOP: Metodika mapování přírody a krajiny, Český ústav ochrany přírody, Praha 1994

DUMBROVSKÝ, M., MEZERA, J., STRÍTECKÝ, L.: Metodický návod pro vypracování návrhů pozemkových úprav, Česká komora pro pozemkové úpravy, Praha 2004

LOW, J., MÍCHAL, I.: Krajinný ráz, Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy 2003, ISBN 80-86386-27-9

MADĚRA, P., ZIMOVÁ, E.(editoři): Metodické postupy projektování lokálního ÚSES, Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol., Brno 2005

PELLANTOVÁ, J.: Metodika mapování krajiny pro potřeby ochrany přírody a krajiny ve smyslu zákona ČNR 114/92 Sb., Český ústav ochrany přírody, Praha 1994

SKLENIČKA, P. Základy krajinného plánování, Naděžda Skleničková, Praha 2003, ISBN 80-903206-1-9

Časopisy: Pozemkové úpravy

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Moravcová

Katedra pozemkových úprav

Datum zadání diplomové práce:

28. února 2008

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2010

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studenteká 13
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Tomáš Kvítek, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 28. února 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Zálesí dne 25. dubna 2010

.....

podpis diplomanta

Poděkování

Děkuji Ing. Janě Moravcové za zadání diplomové práce a za odbornou pomoc při jejím vedení. Dále obecnímu úřadu Drážov za poskytnutí materiálů a informací ke zpracování diplomové práce. V neposlední řadě bych touto cestou chtěla poděkovat Ing. Petře Myslíkové za pomoc při vytváření mapových výstupů. Za podporu a pomoc vděčím také své rodině a nejbližším přátelům.

Annotation

The purpose of this thesis is to process a research material obtained from a fieldwork in the region around Zálesí in Sumava, Czech Republic, in order to elaborate bases for a global countryside improvement of the area.

The theoretical part of the thesis is focused on the explanation of the concepts that define the forms and goals of the countryside and land improvement. It is followed by an introduction of the relations among the land improvement and a stability of the ecology system, landscape and common devices planning. The theoretical part is concluded with a short description of the natural conditions and, according to the methodology, an analysis of the current situation in the field.

The applied part of the thesis follows the methodology of Dumbrovsky at al., 2004. In the first part, there is a general characterization of the field, spatial analysis and an analysis of the differentiation of the area around Zálesí. It is followed by an identification of its concrete characteristics and values.

The outcome of the thesis is a detailed and global research of the countryside, which could be used during the planning of the improvements of the global stability of the region.

Keywords: global countryside improvement; stability of the ecology system; landscape planning; natural conditions; Zálesí.

Anotace

Náplní této diplomové práce je zpracování průzkumných prací pro území Zálesí jako podklad pro komplexní pozemkovou úpravu (KPÚ).

V teoretické části práce jsou vysvětleny základní pojmy a klíčové informace o pozemkových úpravách, jako např. formy a cíle daných úprav. Následuje seznámení se vztahy k územnímu systému ekologické stability (ÚSES), územnímu plánování a plánu společných zařízení. Na základě metodiky je dále uveden stručný popis přírodních poměrů, průzkum území a analýza současného stavu.

Praktická část práce je zpracována na základě metodiky Dumbrovský a kol., 2004. V první části praktické analýzy je uvedena obecná charakteristika území, následuje prostorová a charakterová diferenciacie Zálesí a identifikace konkrétních rysů a hodnot této obce.

Výsledkem této diplomové práce je celkový průzkum území jako podklad pro pozemkovou úpravu s možností stanovení nových návrhů a doporučení ke zlepšení celkové stability obce.

Klíčová slova: komplexní pozemková úprava; územní systém ekologické stability; územní plánování; přírodní poměry; Zálesí.

OBSAH

1. ÚVOD	10
2. CÍLE PRÁCE	11
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE	12
3.1. DEFINICE POZEMKOVÝCH ÚPRAV.....	12
3.1.1. Zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě.....	12
3.1.2. Důvody pro zahájení pozemkových úprav.....	12
3.1.3. Formy pozemkových úprav.....	14
3.1.4. Krajinotvorná funkce pozemkových úprav.....	15
3.2. UPLATNĚNÍ KRAJINNÉHO RÁZU V KPÚ.....	16
3.2.1. Krajina.....	16
3.2.2. Krajinářské ztvárnění návrhu KPÚ.....	16
3.3. ČINNOSTI PŘI POŘÍZOVÁNÍ NÁVRHU.....	17
3.3.1. Soubor podkladů pro KPÚ.....	17
3.3.2. Účastníci.....	18
3.3.3. Obvod pozemkových úprav.....	18
3.4. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A POZEMKOVÉ ÚPRAVY.....	19
3.4.1. Zákon, o územním plánování a stavebním řádu.....	19
3.4.2. Pozemkové úpravy a ÚSES.....	20
3.4.3. Ekologicky významné segmenty krajiny a ÚSES.....	20
3.5. PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ.....	21
3.6. PŘÍRODNÍ POMĚRY V SOUVISLOSTI S KPÚ.....	22
3.6.1. Metodické návody.....	22
3.7. POZEMKOVÉ ÚPRAVY A NATURA 2000.....	23
3.7.1. Natura 2000.....	23
3.7.2. Ptačí oblasti.....	23
3.7.3. Dotační programy.....	24
3.8. CÍLE POZEMKOVÝCH ÚPRAV.....	25
3.9. NÁKLADY A FINANCOVÁNÍ KPÚ.....	26
4. METODIKA A MATERIÁL	28
5. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	33
5.1. ÚVOD.....	33

5.2. GEOMORFOLOGIE ÚZEMÍ.....	34
5.3. GEOLOGIE ÚZEMÍ.....	35
5.4. PEDOLOGIE ÚZEMÍ.....	35
5.5. HYDROLOGIE ÚZEMÍ.....	37
5.6. PODNEBÍ A KLIMATICKÝ REGION.....	38
6. VYHODNOCENÍ PROVEDENÝCH PRŮZKUMOVÝCH PRACÍ.....	41
6.1. ZHODNOCENÍ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ.....	41
6.1.1. Skladba vegetace.....	41
6.1.2. Významné lokality.....	42
6.1.3. Degradční postupy.....	43
6.2. EROZNÍ OHROŽENOST.....	43
6.2.1. Výpočet erozního smyvu - Wischmeier – Smith rovnice.....	44
6.3. HOSPODÁŘSKÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ.....	46
6.3.1. Lesní výroba.....	47
6.3.2. Zemědělská výroba.....	47
6.3.3. Zemědělský areál.....	48
6.4. ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	48
6.4.1. Biocentra a biokoridory.....	48
6.4.2. Výpočet KES.....	51
6.5. NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.....	53
6.5.1. Komunální odpad.....	53
6.5.2. Bioodpad.....	53
6.5.3. Splaškové a dešťové vody.....	53
6.6. ČISTOTA OVZDUŠÍ.....	54
6.7. RADON.....	56
6.7.1. Radonový index.....	57
6.7.2. Omezení využití území a doporučení.....	57
7. DISKUZE A VYHODNOCENÍ POTŘEBNOSTI ZMĚN.....	58
7.1. BYDLENÍ A EKONOMICKÁ SFÉRA.....	58
7.2. VÝROBA, SKLADY A PODNIKÁNÍ.....	58
7.3. REKREACE A SPORT.....	59
7.4. DOPRAVA A KOMUNIKACE.....	60
7.5. KONCEPCE VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ.....	61
7.5.1. Vodovod.....	61

7.5.2. Kanalizace.....	62
7.5.3. ČOV.....	62
8. ZÁVĚR.....	63
9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	
10. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	
11. SEZNAM TABULEK	
12. SEZNAM OBRÁZKŮ	
13. SEZNAM PŘÍLOH	

1. ÚVOD

Celá tato studie se týká katastrálního území Zálesí. Jelikož oblast spadá pod obec Drážov, je v některých částech popsáno i toto území.

Téma své diplomové práce jsem si vybrala na základě kladného vztahu k přírodě s vidinou podrobného průzkumu rodné vsi a jejího blízkého okolí. Získání tak nových poznatků a odhalení všech nepoznaných a neznámých faktů, které se v této lokalitě vyskytují. Dozvědět se více o historickém vývoji obce a jejím budoucím počínání.

A tím si na obec vytvořit vlastní názor podložený vlastním průzkumem.

Hlavním rysem této práce je převážně průzkum a následné vyhodnocení celkového stavu v oblasti Zálesí. Tyto práce byly provedeny v souladu s platnou metodikou komplexních pozemkových úprav, zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách. A dále dle metodiky Miroslava Dumbrovského „Metodický návod pro vypracování návrhů pozemkových úprav“ vytvořené v roce 2004.

2.CÍLE PRÁCE

Cílem této práce je průzkum a následné vyhodnocení celkového stavu oblasti Zálesí.

Snaha vybudovat ideální plán společných zařízení, tedy podmínky pro racionální hospodaření a zabezpečení ochrany životního prostředí.

Cílem plánu je především zpomalení nebo potlačení degradačních procesů na zemědělské půdě. Ochrana půdy, vody a krajiny mají přednost před jinými požadavky na pozemky. Navrhovaná řešení se vzájemně prolínají a doplňují. (DUMBROVSKÝ, 2004)

Výsledkem celé práce je zhodnocení stávajícího prostředí a stanovení vhodných řešení k odstranění nedostatků. Respektive zvýšení životní úrovně a ekologické stability na celém území obce.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1. DEFINICE POZEMKOVÝCH ÚPRAV

3.1.1. Zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě

Definici pozemkových úprav obsahuje zákon č. 229/1991 o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. Další definici nalezneme v zákoně č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách.

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako závazný podklad pro územní plánování. (DUMBROVSKÝ a kol., 2004)

3.1.2. Důvody pro zahájení pozemkových úprav

Důvodů, proč se zahajují pozemkové úpravy, je několik. Jeden nebo více z nich mají vždy větší prioritu, ostatní jsou spíše doplňujícími důvody. Například potřeba obnovy katastrálního operátu, vyjasnění vlastnických vztahů, vznik nové katastrální mapy. To jsou důvody, které existují všude tam, kde ještě pozemkové úpravy neproběhly. Ale z hlediska celkové šíře pozemkových úprav a jejich cílů je to málo, protože použití pozemkové úpravy pouze k obnově katastrálního operátu nestačí.

Pouze v územích, kde jsou nedokončená přidělová řízení nebo nedokončená scelovací řízení se toto hledisko stává hlavním důvodem. Nejistota, nepřesnosti a nejasnosti ve vlastnických vztazích zde nejenom brzdí, ale téměř zastavily trh s

nemovitostmi, jejich pronájem a tím je ovlivněn i rozvoj obce, podnikání a dalších činností. Tato území jsou proto preferována, aby zde byly pozemkové úpravy zahájeny pokud možno co nejdříve. (VLASÁK, BARTOŠKOVÁ, 2007)

Záleží vždy na pozemkovém úřadu, které katastrální území vybere, a zahájí zde pozemkové úpravy. Předtím musí shromáždit množství informací z nejrůznějších oborů, které se týkají úrovně a přehlednosti vlastnických a nájemních vztahů, situace v zemědělství, stavu ohrožení půdy erozí, povodňových událostí, absence přírodních prvků v krajině a dalších.

Z hlediska produkčních vlastností půd je větší zájem o pozemkové úpravy tam, kde je půda úrodná a kde je zájem provozovat zemědělství ze strany podnikatelských subjektů a pronajímat své pozemky ze strany vlastníků. Současně se často jedná o krajinu silně přeměněnou člověkem, kde chybí přírodní ekologicky stabilní plochy a kde je půda ohrožena erozí. Když přidáme ještě potřebu upravit vlastnické vztahy a obnovit katastrální operát, nic kromě nedostatku peněz nebrání tomu, aby zde byly pozemkové úpravy zahájeny. (VLASÁK, BARTOŠKOVÁ, 2007)

V územích s nižším produkčním potenciálem není tak vysoký zájem o zemědělskou činnost a tedy ani pronájmy pozemků se neuzavírají tak snadno. Pozemkové úpravy jsou v těchto územích zahajovány častěji z nějakého jiného důvodu, kterým bývá ochrana intravilánu před lokálními záplavami, ochrana půdy před erozí, řešení vodohospodářských poměrů, zpřístupnění pozemků a podobně. (RAUCH, 2006)

Pozemkové úpravy řeší široký okruh problémů v oblasti majetkoprávních vztahů, zeměměřičské činnosti, územních systémů ekologické stability, ochrany zemědělského půdního fondu, krajiny a životního prostředí, dopravního a vodohospodářského systému, tvorby digitální katastrální mapy aj. Prováděním pozemkových úprav se tak sleduje několik právně významných cílů, a to jak v rovině majetkoprávní, tak v rovině krajinotvorné. (PEKÁREK, PRŮCHOVÁ, 2003)

3.1.3. Formy pozemkových úprav

Zákon o pozemkových úpravách uvádí dvě formy pozemkových úprav – komplexní a jednoduché . Na rozdíl od minulé právní úpravy je současná blíže konkretizuje.

Po všech stránkách jsou komplexní pozemkové úpravy výhodnější, jelikož řeší uceleně, v obvodu pozemkových úprav, všechny oblasti uvedené v zákoně č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách. Jejich výsledkem jsou tvarově uspořádané pozemky s vyřešeným přístupem, obnova katastrálního operátu a v souvislosti s tím například i protierozní a protipovodňová ochrana.

V rámci jednoduchých pozemkových úpravy se řeší některé specifické potřeby hospodaření v malé části katastrálního území (urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků), ekologické potřeby v krajině (lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo pokud se pozemkové úpravy týkají jen části katastrálního území . Oproti minulé právní úpravě je do ustanovení o formách pozemkových úprav též včleněna možnost, aby pozemkový úřad aktuálně a podle svých podmínek upravil pro jednoduché pozemkové úpravy náležitosti návrhu a provádění pozemkových úprav. (NĚMEC, 2000)

Rovněž je možnost v rámci jednoduchých pozemkových úprav dořešení problémů s půdou, přidělenou ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa a č. 28/1945 Sb. o osídlení zemědělské půdy a zákonů č. 142/1947 Sb. o revizi první pozemkové reformy a č. 46/1948 Sb. o nové pozemkové reformě. S ohledem na nastupující jiné politické poměry po roce 1948 stát již nestačil naplnit cíl vyplývající ze zákona č. 90/1947 Sb. o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek. Z tohoto důvodu jednoduché pozemkové úpravy slouží jako nástroj k odstranění nejasností v této oblasti. (MOORE et al., 2005)

3.1.4. Krajinotvorná funkce pozemkových úprav

Pozemkové úpravy jsou jedním z nejučinnějších prostředků postupného zvyšování rozmanitosti struktury krajiny, čímž v důsledku přispívají mj. i ke zvýšení její ekologické stability. Jejich prostřednictvím lze též vytvořit vlastnické předpoklady pro realizaci všech krajinotvorných opatření pro území řešeného katastru. Často se v rámci projektu pozemkových úprav rozhoduje o definitivní podobě krajinotvorných opatření. Je proto nutné, aby měl projektant k dispozici kvalitní podklady a současně, aby všechny dílčí problematiky (ÚSES, protierozní ochrana, vodohospodářská opatření, dopravní systém, revitalizace,...) byly řešeny příslušnými odborníky. (HRABAL, JÚVA, TLAPÁK, 1997)

Ohledně ekologické stability existuje mnoho pojmů, na něž se hodně liší názory vědců. Řeší se hlavně problematika vztahu mezi diverzitou a ekologickou stabilitou. Výsledkem je snaha ujasnit vztahy mezi taxonomickou diverzitou, produktivitou a stabilitou ekosystémů. Nadále vede k neprůkazným, rozporuplným a kontroverzním závěrům. Nové poznatky z nedávné studie podporují hypotézu, že druhová pestrost zvyšuje produktivitu a stabilitu u některých ekosystémů, ale ne ve všech. (FRASER, 1996)

Současný systém hospodaření vede k široké škále environmentálních problémů: monokultury v mnoha regionech, eroze, znečištění zdrojů podzemní vody nitráty a pesticidy, mizení přírodních habitatů nebo jejich fragmentace. (KNICKEL, 1990)

V hustě obydlených územích a intenzivně obdělávaných lokalitách se zvyšuje nebezpečí přírodních katastrof a také zasažení lidí. Vždy když dojde k takové události, investují se masivní prostředky, aby se snížil jejich dopad a obnovil se uklidňující pocit lidí. V takto vypjatých situacích se většinou nenajde čas na pečlivější plánování či detailní rozbor příčin a dopadů. (ANTROP, 2005)

Hydrogeologické katastrofy představují jedno z největších environmentálních nebezpečí dnešní doby. Povodně a sesuvy půdy postihly za posledních několik let rozsáhlé oblasti na pěti různých kontinentech a způsobily tak obrovské problémy v mnoha zemích světa. (MICELI ET AL., 2008).

3.2. UPLATNĚNÍ KRAJINNÉHO RÁZU V KPÚ

3.2.1. Uspořádání pozemků

Vlastnické uspořádání pozemků je vedle přítomnosti permanentních struktur v krajině zásadní a relativně neměnnou skutečností, na jejímž základě se vytváří a v čase proměňuje krajinná mozaika.

Hlavní faktory ovlivňující návrh velikosti, tvarů a celkového uspořádání pozemků:

1. požadavky vlastníků pozemků,
2. heterogenita půdního pokryvu,
3. protierozní ochrana pozemků,
4. uspořádání permanentních struktur (lesy, TTP, vodní plochy, sídla,...),
5. geomorfologické podmínky,
6. krajinně-ekologické hledisko,
7. estetické hledisko. (SKLENIČKA, 2003)

3.2.2. Krajinářské ztvárnění návrhu KPÚ

Krajinářským ztvárněním se v tomto kontextu myslí doplnění jednotlivých komponentů krajiny a současně celkové „vyladění“ krajiny. Krajinářské ztvárnění KPÚ by mělo být založeno primárně na estetickém kritériu, narozdíl od dříve popsaných pěti způsobů ovlivnění krajiny, determinovaných primárně funkčními kritérii, u nichž je estetická hodnota vesměs pouhým korektivem. (DEMO, M., LÁTEČKA, M.a kol.)

Ekologická stabilita ovšem nesouvisí jen s ekologií, ale také úzce souvisí s ekonomikou a politikou. Ve své práci se na toto téma vyjadřují ARMSWORTH A ROUGHGARDEN (2008) tak, že jak lidská populace roste, roste i její celkový dopad na biofyzikálními systémy. Veřejné znepokojení v souvislosti se zvyšujícím se tlakem na přírodní systémy se projevuje částečně v podobě politických a jiných úsilí chránit ohrožené přírodní populace a druhy, a na podporu biologické rozmanitosti.

K tématu smyslu ekologické stability se UPADHYAY, IYENGAR A RAI (2000) vyjádřili tak, že stabilita je důležitým atributem ekologického systému. Běžně hovoříme o dvou typech stability: strukturální a dynamická. Ekologické procesy, jako je invaze jiných druhů, nebo onemocnění mohou způsobit zásadní změny ve struktuře ekosystému. Tyto strukturální změny mohou úplně změnit dynamické režimy dotčeného ekologického systému.

3.3. ČINNOSTI PŘI POŘIZOVÁNÍ NÁVRHU

3.3.1. Soubor podkladů pro KPÚ

Podkladem pro návrh komplexních pozemkových úprav je zaměření předmětů, které zůstanou obsahem souboru geodetických informací katastru nemovitostí i po ukončení pozemkových úprav a dalších polohopisných prvků potřebných pro zpracování návrhu pozemkových úprav, s geometrickým základem a přesností podle zvláštního právního předpisu, nejsou-li již se stejnou kvalitou geometricky a polohově určeny v katastru nemovitostí. (MOLDAN, B., JENÍK, J., ZÝKAL, J., 1989)

Výsledky zeměměřičských činností, které mají tvořit podklad pro návrh pozemkových úprav, musí být ověřeny fyzickou osobou, které bylo uděleno úřední oprávnění dle zákona č. 200/1994 Sb. o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů související s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

Podkladem pro návrh pozemkových úprav je tedy zeměměřičská činnost spočívající v podrobném zaměření polohopisu, příp. výškopisu všech pozemků v obvodu pozemkových úprav. Mají-li být výsledky pozemkových úprav způsobilé k převzetí do katastru nemovitostí a využitelné pro následnou obnovu katastrálního operátu, musí splňovat ustanovení katastrálního zákona a katastrální vyhlášky. (DUMBROVSKÝ ET. AL., 1995)

3.3.2. Účastníci

Jako hlavní účastníci v procesu pozemkových úprav vystupují: vlastník, pozemkový úřad, obec, projektant a další orgány zejména státní správy, resp. další organizace, které mohou být pozemkovými úpravami dotčeny. Klíčovou roli v řízení hrají především vlastníci, případně obec ve své dvojjediné roli - vlastníka a orgánu samosprávy. (VAN HUYLENBROECK ET AL., 1996)

Povinností pozemkového úřadu je organizovat celý proces, přičemž velmi důležité je získat nejen důvěru vlastníků, ale rovněž motivovat zájem zástupců obce i občanů, kteří nejsou v řešeném území vlastníky půdy. (NĚMEC, 2000)

3.3.3. Obvod pozemkových úprav

Obvod pozemkové úpravy je území dotčené pozemkovými úpravami. Může být tvořen jedním nebo více celky v rámci katastrálního území. Jeden dílčí obvod je ohraničen trvalými hranicemi, lesem, komunikacemi, intravilánem apod. Samostatný dílčí obvod tvoří také pozemky v sousedním katastrálním území. (DUMBROVSKÝ, MEZERA, SKŘÍTECKÝ, 2004)

Hranice obvodu pozemkové úpravy bývá nejčastěji rozdělena na vnitřní a vnější.

Vnitřní hranice obvodu prochází zpravidla po hranici intravilánu a extravilánu.

Vnější hranice po hranici katastrálního území, po hranici lesa, liniového objektu či průmyslového areálu, případně zasahuje i do sousedních katastrálních území a zahrnuje jejich část. (DUMBROVSKÝ, MEZERA ET. AL., 2000)

Obvod pozemkové úpravy by měl být zvolen tak, aby zahrnoval všechna problematická místa v území a také s ohledem návaznosti na sousední území. Eroze nebo cestní síť nekončí na hranici katastrálního území, proto je nutné řešit i přilehlé oblasti. Naopak lesní pozemky nebývají předmětem úprav, neboť je poměrně složité jejich ocenění a obvod pozemkové úpravy většinou končí na jejich okraji. Někdy

mohou být zahrnuty mezi pozemky neřešené, potom není nutné jejich ocenění a pouze k obnově katastrálního operátu. (VLASÁK, BARTOŠOVÁ, 2006)

3.4. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A POZEMKOVÉ ÚPRAVY

3.4.1. Zákon, o územním plánování a stavebním řádu

Základním a klíčovým okruhem veřejného práva, které má zcela mimořádný význam pro utváření ÚSES, zejména v procesu pořizování a následného uplatňování příslušné dokumentace při usměrňování vývoje správních celků, je soubor předpisů upravujících problematiku územního plánování. Tyto předpisy jsou v první řadě představovány zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území. Vytváří též předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

Územně plánovací dokumentace je tak základním a rozhodujícím nástrojem pro právně relevantní vyjádření shody, dosažené společností obývajících a spravujících určitý územní celek, o usměrňování vývoje tohoto celku a o způsobech výkonu této správy. (MADĚRA, ZIMOVÁ, EDS., 2005)

Dle NEPOMUCKÉHO A SALAŠOVÉ (1996) řeší územní plánování tyto úkoly:

1. stanoví limity využití území,
2. reguluje funkční a prostorové uspořádání území,
3. určuje nutné asanační, rekonstrukční nebo rekultivační zásahy do území,
4. vymezuje chráněná území, chráněné objekty, oblasti klidu a ochranná pásma zabezpečuje jejich ochranu,
5. určuje zásady a podmínky pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků,

6. posuzuje a hodnotí územně technické důsledky připravovaných staveb a jiných opatření v území a navrhuje nezbytný rozsah staveb a opatření, které podmiňují jejich plné využití,
7. řeší umístění staveb, stanoví územně technické, urbanistické a architektonické zásady,
8. navrhuje využití zdrojů rezerv území,
9. vytváří podklady pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území,
10. navrhuje pořadí výstavby a využití území.

3.4.2. Pozemkové úpravy a územní systém ekologické stability (ÚSES)

Metodické postupy pro navrhování územních systémů ekologické stability, byly napsány vesměs kolektivy autorů, z jejichž specializací vyplynula tendence prosazovat ÚSES prostřednictvím územních plánů. KPÚ byly od počátku zmiňovány spíše okrajově. (LÖW ET AL., 1996 A MÍCHAL ET AL., 1990)

Lze tedy souhlasit, že stěžejní roli v období mezi generelem a realizací ÚSES musí převzít projekt KPÚ formou plánu polyfunkční kostry společných zařízení. Nevýhodou tohoto přístupu ovšem je pomalý postup a finanční náročnost KPÚ. Jako podmíněně vhodnou metodu je možné akceptovat i jednoduchou pozemkovou úpravu vyvolanou potřebou vyřešení vlastnických práv k pozemkům, na nichž je realizace prvků ÚSES plánována. (SKLENIČKA, 2003)

3.4.3. Ekologicky významné segmenty krajiny a ÚSES

Jako segmenty krajiny označujeme jednoznačně vymezené a ohraničené krajinné prostory různé velikosti, které se svým charakterem výrazně odlišují od okolních krajinných prostorů. Ekologicky významné segmenty krajiny jsou ty části krajiny, které jsou tvořeny ekosystémy s relativně vyšší ekologickou stabilitou nebo v nichž tyto ekosystémy převažují. Vyznačují se trvalostí bioty a ekologickými podmínkami, umožňujícími existenci druhů přirozeného genofondu krajiny. (EHLICH, GERGEL, LOJDA, 2005)

Mezi ekologicky významné segmenty krajiny můžeme zařadit např. zbytek bukového lesa uprostřed smrkových monokultur, listnatý remízek uprostřed polí, břehový porost lemující potok, rybník s přirozeným pobřežním společenstvem, ale i opuštěný lom přirozeně zarůstající vegetací, starý vysokokmenný zatravněný sad s hnízdními a potravními možnostmi pro ptáky, keřová a stromová liniová společenstva na mezích a kamenicích. (VERHEIJEN ET AL., 2009)

Podle biogeografického významu (stupeň biologické rozmanitosti, reprezentativnost a unikátnost společenstev, výskyt vzácných a ohrožených druhů) rozlišujeme skladebné části ÚSES:

- biocentra,
- biokoridory,
- interakční prvky,

a to:

- lokální,
- regionální,
- nadregionální. (MADĚRA, ZIMOVÁ, EDS., 2005)

3.5. PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

Plán společných zařízení, některými autory označovaný jako „plán polyfunkční kostry“ nebo „generel KPÚ“ je souborem prostorově a funkčně provázaných opatření k zajištění základních cílů pozemkových úprav. Plán společných zařízení je formou krajinného plánu uvnitř KPÚ, který syntetizuje dílčí problematiky v návrhu výsledných opatření, u nichž je důraz kladen na jejich polyfunkční charakter. Skladebný prvek ÚSES tak může plnit funkce protierozní, vodohospodářskou, estetickou a další. Návrh plánu společných zařízení je nezbytnou podmínkou následné dislokace vlastnické držby. (NEPOMUCKÝ, SALAŠOVÁ, 1996)

Kromě teoretických a metodických východisek u zásad návrhu plánu společných zařízení je velmi důležitým podkladem práce projektanta názor vlastníků, uživatelů, místních znalců, pamětníků a místních patriotů. Významné jsou např.

postřehy myslivců pro návrhy skladebných prvků ÚSES, zkušenosti pamětníků povodní, na základě nichž lze korigovat návrhy vodohospodářských a protierozních opatření. S pomocí místních obyvatel, kteří mají cit pro krajinu, lze formulovat zásady a opatření k ochraně či obnově krajinného rázu (MAZÍN, VÁCHAL, KVÍTEK, 2007)

Cílem plánu je především zpomalení nebo potlačení degradačních procesů na zemědělské půdě. Ochrana půdy, vody a krajiny mají přednost před jinými požadavky na pozemky. (MAZÍN, VÁCHAL, KVÍTEK, 2007)

3.6. PŘÍRODNÍ POMĚRY V SOUVISLOSTI S KPÚ

3.6.1. Metodické návody

Mapování aktuálního stavu lze provádět pomocí tří možných metodik:

1. vypracována v Českém ústavu přírody – metodika mapování aktuálního stavu krajiny ČÚOP (oficiální název v roce 1994 je „mapování krajiny ČÚOP) od PELANTOVÁ (1994).

2. ve Státní meliorační správě – metodika mapování aktuálního stavu krajiny sms (oficiální název „mapování krajiny SMS) OD VONDRUŠKOVÁ (1994).

3. metodika byla vypracována PETŘÍČKEM (1994) – Mapování fyziotypů.

Přímo metodický postup k hodnocení aktuálního stavu krajiny vypracovala VONDRUŠKOVÁ a kol. (1994). Jedná se o aktuální, resp.opakované sledování jednotlivých typů krajinných struktur s různým stupněm přirozenosti a odlišným způsobem antropogenního využívání.

3.7. POZEMKOVÉ ÚPRAVY A NATURA 2000

3.7.1. Natura 2000

Do našeho právního řádu se Natura 2000 dostala tzv. euronovelou zákona o ochraně přírody pod č. 218/2004 Sb. Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popř. umožní tento stav obnovit.

Už před vstupem do EU musela Česká republika implementovat do svého právního řádu řadu právních předpisů týkající se ochrany přírody. Základním nástrojem evropské ochrany přírody je soustava chráněných území Natura 2000 .

Natura 2000 je soustava lokalit, která má za úkol chránit nejvíce ohrožené druhy rostlin, živočichů a přírodních stanovišť na území EU a tvoří ji:

- ptačí oblasti (SPA) vyhlášují se podle směrnice Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků, tzv. směrnice o ptácích. Slouží k ochraně vybraných ptačích druhů a jejich stanovišť,
- evropsky významné lokality (SAC). Vyhlášují se na základě směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, tzv. směrnice o stanovištích. Evropsky významné lokality chrání vybraná přírodní stanoviště a vybrané druhy rostlin a živočichů kromě ptáků.

3.7.2. Ptačí oblasti

Celková současná rozloha ptačích oblastí a evropsky významných lokalit je 13,3% plochy české republiky (8,8% ptačích oblastí a 9,2% evropsky významných lokalit) . (PETEROVÁ, ROTH, 2007)

Pozemkové úpravy mohou zajisté představovat záměr, který může ptačí oblasti a evropsky významné lokality ovlivnit, proto musí pozemkový úřad na základě zákona č. 218/2004 Sb. o ochraně přírody předložit tento záměr k hodnocení orgánu ochrany přírody.

Příslušný orgán ochrany přírody následně vydá stanovisko, zda pozemkové úpravy mohou mít na ptáčích oblastech nebo evropsky významné lokality vliv. Pokud vliv mít nebudou, probíhá řízení o pozemkových úpravách dále beze změny, pokud ale orgán ochrany přírody shledá, že významný vliv nebude moci vyloučit, bude muset být plán společných zařízení předmětem odborného posouzení. (KNOTEK, 1998)

3.7.3. Dotační programy

Současný stav dotačních programů umožňuje nahradit výdaje resortů ze státního rozpočtu České republiky za výdaje určené na spolufinancování programů EU umožňující veřejným rozpočtům spolufinancovat prostředky z fondů EU v letech 2007–2013.

Naplňování cílů ochrany přírody zajišťují tyto programy:

- program Životní prostředí (osa 1 a 6),
- program Rozvoje venkova,
- program Rybářství,
- program LIFE + , pilíř Příroda a biodiverzita,
- program péče o krajinu,
- program revitalizace říčních systémů,
- program péče o přírodní prostředí.

(DOBROVSKÝ, PEŠOUT, VOKASOVÁ, 2010)

3.8. CÍLE POZEMKOVÝCH ÚPRAV

GALLO (1992) srovnává rozsah a náročnost pozemkových úprav v podmínkách ČR po roce 1990 s pozemkovou reformou.

Z výše uvedeného vyplývají cíle KPÚ:

1. ochrana půdního fondu

Vytvoření územních předpokladů pro zpřístupnění, racionální využívání a ochranu zemědělského půdního fondu. To vše cestou úpravy vlastnických vztahů k jednotlivým pozemkům. Pokud se tedy na tomto místě hovoří o scelování pozemků, nemyslí se tím další vytváření rozsáhlých bloků, ale scelování ve smyslu vlastnickém, kdy např. vlastník na počátku disponuje několika pozemky rozptýlenými po celém katastru, z nichž některé navíc nejsou přístupné, zatímco po provedení pozemkové úpravy jsou mu tyto pozemky adekvátní výměře, kvalitě a lokalitě vydány v jednom či několika dobře přístupných pozemcích. (DUMBROVSKÝ A KOL., 2004)

2. ochrana a obnova krajiny a přírodních zdrojů

Pozemkové úpravy nejen že vlastnický rozpracovávají opatření k ochraně přírody a krajiny daná jinými formami krajinného plánování, ale především disponují nástroji, díky kterým mohou navrhnout, případně dotvářet ucelený polyfunkční krajinný systém. Pozemkové úpravy tak stanovují definitivní podobu krajinoformujících opatření.

Dalšími dílčími cíli pozemkových úprav jsou v některých případech např. dokončení přidělového řízení, vytvoření digitální formy katastrální mapy, zjednodušení evidence pozemků (všechny vlastnické pozemky jsou po skončení PÚ znázorněny v průběžně udržované katastrální mapě, k jejich identifikaci již není zapotřebí mapa pozemkového katastru), odstranění duplicitních a jinak zmatených záznamů v katastru nemovitostí aj. (DUMBROVSKÝ A KOL., 2004)

3.9. NÁKLADY A FINANCOVÁNÍ KPÚ

Základním zdrojem financování pozemkových úprav je státní rozpočet. Ze státních peněz je prostřednictvím pozemkových úřadů proplácena většina činností. Na nákladech se mohou podílet i vlastníci a další fyzické nebo právnické osoby, které mají zájem na provedení pozemkových úprav.

Ze státních prostředků se hradí:

- náklady spojené s přípravou a vypracováním návrhu,
- náklady na geodetické práce,
- náklady na realizaci společných zařízení.

Dalším zdrojem jsou finanční prostředky Pozemkového fondu ČR. Ty jsou určeny přednostně pro ta katastrální území, která byla v minulosti dotčena nedokončeným scelovacím řízením, nebo nedokončeným přidělovým řízením. V zájmu Pozemkového fondu je vyjasnit vlastnické vztahy k pozemkům ve vlastnictví státu. Důvodem je požadavek na zabezpečení dostatečného množství státní půdy pro její následný prodej podle zákona č. 95/1999 Sb. o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby. (ŠVEHLA, VAŇOUS, 1997)

Jsou-li pozemkové úpravy vyvolány stavební činností, hradí stavebník příslušnou část nákladů v závislosti na rozsahu území zasaženého stavbou. Jedním z podkladů je studie vlivu výstavby a provozu liniové stavby na pozemkové úpravy, kterou zadává společně pozemkový úřad a investor stavby. V podmínkách České republiky jsou investory staveb nejčastěji Ředitelství silnic a dálnic v případě výstavby nových dálnic nebo přeložek a obchvatů obcí u silnic I. třídy a České dráhy v případě výstavby železničních koridorů a modernizace dalších tratí. (MAZÍN, 1997)

Některé realizace prvků plánu společných zařízení jsou financovány z různých rozvojových programů jednotlivých ministerstev. Zejména výsadby nových biocenter a biokoridorů a náklady spojené s revitalizací vodních toků. Jsou to například program revitalizace toků, program péče o krajinu.

Nezanedbatelná část nákladů spojených s pozemkovými úpravami je hrazena prostřednictvím strukturálních fondů Evropské unie. Například výstavba polních cest.

dokončení digitální katastrální mapy, vytyčování hranic nových pozemků. Evropská unie nabízí členským zemím různé dotační programy pro podporu rozvoje svých regionů. Vzhledem k nedostatečné finanční podpoře ze státního rozpočtu se jedná o důležitou stránku financování pozemkových úprav v České republice.(KAULICH, 2010)

Jedna pozemková úprava probíhá několik let, v intervalu od 2 do 5 let v závislosti na velikosti území, počtu účastníků a celkové situace.

Celkové náklady se pohybují okolo 10.000,- Kč/ 1ha upravovaného území. Tato částka zahrnuje pouze geodetické a projekční práce. Nejsou zde zahrnuty náklady na realizaci společných zařízení, které bývají přibližně dvojnásobkem předchozí hodnoty. (VLASÁK, BARTOŠKOVÁ, 2006)

4. METODIKA A MATERIÁL

Jako hlavní zdroj pro zpracování celé této studie je využita metodika Miroslava Dumbrovského z roku 2004 „**Metodický návod pro vypracování návrhů pozemkových úprav**“.

Základem je provedení **prvotního průzkumu oblasti** a stanovení **hlavních rysů krajiny**:

- současný stav krajiny,
- přírodní a geomorfologické poměry,
- stav zeleně a dalších prvků významných pro ochranu krajiny,
- průzkum ekologické stability krajiny,
- hospodářské využití území,
- problém radonu a ovzduší,
- degradace půdy, heterogenita pozemků,
- obyvatelstvo a ekonomická sféra,
- výroba, sklady, podnikání,
- současný dopravní systém,
- průzkum vodohospodářských poměrů.

Vyhodnocení průzkumných prací a doporučení k zlepšení stability území:

- řešení životního prostředí a zachování charakteru krajiny,
- návrh na funkční plochy,
- zajištění ploch pro bydlení, rekreaci a sport,
- odpadové hospodářství,
- radonové riziko,
- návrh koncepce dopravy,
- návrh koncepce vodního hospodářství.

Geologické poměry

Slouží pro zjištění propustnosti hornin a charakteristiku půd. Hodnotí se povaha geologického podkladu, zvětraliny, pokryvové útvary, organogenní sloučeniny, aj.

Pro vyhodnocení se využívají především geologické mapy v měřítku 1 : 75 000 až 1 : 5 000.

Pedologické poměry

Stanoví se pomocí podkladů komplexního průzkumu zemědělských půd. Důležitým podkladem jsou údaje, aktualizace a rebonitace BPEJ (bonitovaná půdně ekologická jednotka).. Hodnotí se půdotvorný substrát, genetické půdní představitelé, půdní druhy, struktura, hloubka a obsah skeletu. (PŘIKRYL, 2000)

Hydrologické poměry

Základem je vyhodnocení bez omezení hranicemi katastrálního území. Pro dílčí povodí a další povodí menšího plošného rozsahu je nutno použít údaje o výskytu přívalových srážek na základě údajů z meteorologických stanic.

Klimatické poměry

Klimatické podmínky řešeného území jsou určovány zeměpisnou polohou a nadmořskou výškou. K jejich zjištění je nutno vyhodnotit a charakterizovat směr a sílu větru, srážkové a teplotní poměry.

Součástí vyhodnocení jsou hodnoty minimální a maximální a jejich časový výskyt.

Veškeré hodnoty jsou brány z nejbližší položené meteorologické stanice, a to stanice Churáňov.

Tab. 1: Klimatologická stanice Churáňov

Základní údaje klimatologické stanice Churáňov	
Kód lokality:	CCHU
Stát:	Česká republika
Vlastník:	Český hydrometeorologický ústav
Kraj:	Jihočeský
Okres:	Prachatice
Adresa lokality	
	Měřicí stanice ČHMÚ
	Přimda
Správce lokality, adresa	
	ČHMÚ - pob. Plzeň Tel.: 377256641
	Mozartova 41 Fax.: 3772374444
	32300 Plzeň E-mail: fory@chmi.cz
Lokalizace	
Zeměpis. šířka:	49° 4' 6.370"
Zeměpis. délka:	13° 36' 53.284"
Nadmořská výška:	1118 m
Doplňující údaje	
Terén:	vrcholová poloha (vrchol, hřeben) v terénu do 10%
Krajina:	trvalý travní porost, téměř bez zástavby

Současný dopravní systém

Průzkum stanoví současný stav cestní sítě, včetně návaznosti na státní silniční síť, posoudí kvalitu stávajících místních a účelových komunikací. Dále vyhodnotí míru pěšího pohybu obyvatelstva, např. historické, turistické trasy a naučné stezky.

(G-PROJECT, 2001)

Hospodářské využití území

Zemědělská výroba

Popíše a vyhodnotí se celkový charakter zemědělské činnosti, struktura pěstovaných druhů plodin.

Sleduje se: výrobní oblast, hospodařící subjekty, struktura pěstovaných plodin, charakteristika živočišné výroby, vliv výroby na ŽP.

Lesní výroba

Vyhodnotí se skladba a zdravotní stav lesa. Sledují se: hospodařící subjekty, zařazení lesů podle účelu - hospodářské, ochranné, zvláštního určení.

Dále funkce lesa: produkční, mimoprodukční (vodohospodářská, půdoochranná, rekreační, aj.), skladba lesa (listnatý, smíšený, jehličnatý), rozsah a způsoby těžby, vliv na ŽP, napadení škůdci, emise.

Průzkum vodohospodářských poměrů

ČR je výhradně závislá na vodě z atmosférických srážek. Vodohospodářská bilance je do velké míry ovlivněna retenční schopností území danou především půdními poměry, přítomností lesů, vodních ploch, TTP, způsobu využívání a obhospodařování území. (PROODOS, 2000)

Snaha srážkovou vodu v povodí co nejvíce rozptýlit a zadržet a teprve přebytečnou vodu odvést do recipientu.

Kostra ekologické stability

Ve vztahu k ekologické stabilitě mají zásadní význam pouze trvalé vegetační formace - lesy a TTP (trvalý travní porost), zvláště mají-li přirozený nebo přírodě blízký charakter.

Vyhodnotí se vliv těžby nerostů, stavební a průmyslové činnosti (změna reliéfu terénu a vodního režimu, hluk, prašnost, poškozování komunikací, aj.).

Svážná území, sesuvy.

5. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

5.1. ÚVOD

Vesnice Zálesí se nachází cca 12 km západně od Volyně a cca 20 km jihozápadně od Strakonice.

Obr. 1: Přibližné vytyčení území

(<http://www.obecdrazov.cz/obce/zalesi/zalesi.htm>, staženo 15.3.2010)

Rozloha řešené oblasti činí 457 ha. Spolu s vesnicemi Dobřš, Drážov a Kváskovice tvoří správní celek Drážov o celkové rozloze 1230 ha.

Okres Strakonice, kraj Jihočeský.

Přesnou polohu udává zeměpisná šířka a délka: 49°9'49.03"N s. š.,
13°43'27.91"E v. d.

Průměrná nadmořská výška je 726 m. n. m.

Tab. 2: Vývoj počtu obyvatel a domů na území Zalesí

Rok	1869	1880	1900	1930	1950	1970	1980	1991	2001	2008
Obyvatelstvo	356	388	413	326	212	161	116	91	82	71
Domy	-	-	-	62	65	58	48	52	-	64

První zmínka o obci je zaznamenána v 16. století. V Berní rule je v této vesnici uvedeno 8 hospodářství, v Tereziánském katastru pak 12. Nejvíce obyvatel měla obec na přelomu 19. a 20. století, od té doby má počet obyvatel sestupnou tendenci.

Návesní útvar napovídá, že vesnice byla založena plánovitě, neboť má určité pravidelné rysy. Základem je obdélná návěs obestavená po všech čtyřech stranách. V jihozápadní části návsi je umístěna památná kaplička z roku 1826.

První dochovaný mapový doklad je mapa stabilního katastru z roku 1837. V porovnání s pozdější katastrální mapou je patrné, že půdorysná struktura obce se v podstatě nezměnila. Tento fakt je daný tím, že kraj, kde vesnice leží, býval vždy poměrně chudou oblastí a většina stavebních úprav se odehrávala na stávajících základech.

Vesnice leží v poměrně prudkém svahu skloněném k východu. Pravděpodobně proto se další rozšíření zástavby neodehrávalo v přímé návaznosti na útvar návsi, ale proběhlo na rovném úseku východně od původního založení.

Zvláštností této vesnice je, že zástavba byla poměrně vyrovnaná, co se týče rozsahu i materiálu. Většina objektů bývá maximálně dvoupodlažní, často s tradičním typem sedlové, polovalbové či valbové střechy.

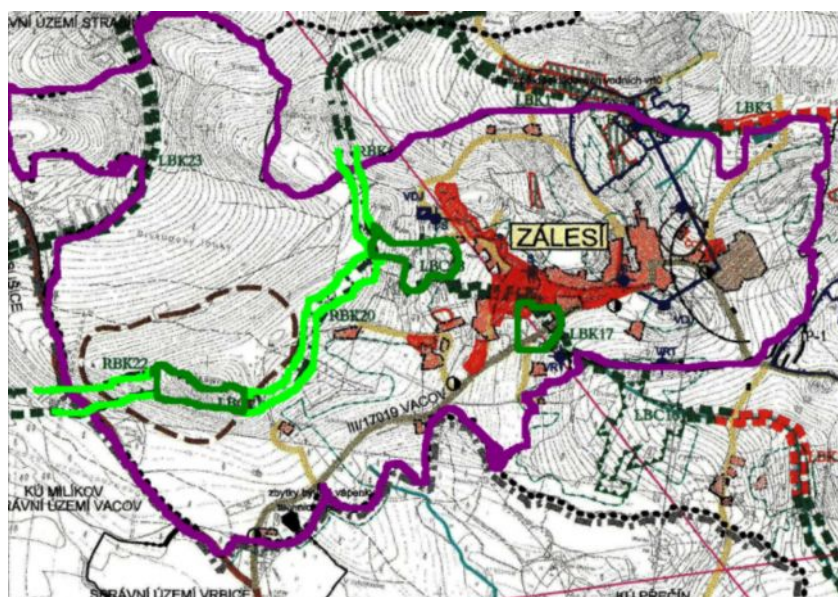
5.2. GEOMORFOLOGIE ÚZEMÍ

Z hlediska geomorfologického členění patří území do Českomoravské subprovincie reprezentované Blatenskou, Horažďovickou a Středočeskou pahorkatinou. Do výše zmíněných celků Středočeskou pahorkatinou a Šumavským podhůřím do oblasti zasahuje ještě Českobudějovická pánev.

Na vybraném území se nacházejí čtyři geomorfologicky významné lokality (*podrobněji o nich viz dále*):

- *regionální biokoridor Paloucký,*
- *lokální biocentrum Paloučky,*
- *lokální biokoridor Pohodný,*
- *regionální biocentrum Zahájený.*

Obr. 2: Zvýraznění ploch biocenter a biokoridorů

Legenda barev: **Fialová** – vymezení katastrálního území Zálesí
Světle zelená – biokoridory funkční
Tmavě zelená - biocentra funkční

Nejzajímavější součástí jsou vzácné lokality mokrých a vlhkých luk a pastvin, nepravidelně obhospodařované, případně bez využití, zarůstající křovinnou vegetací.

Zejména jižní část území je osídlena druhově bohatými společenstvy s možným výskytem ohrožených druhů.

5.3. GEOLOGIE ÚZEMÍ

Skalní podklad řešeného území tvoří převážně krystalické moldanubikum. Jeho jednotvárná série se usazovala v hlubokých částech mořské prohlubně za tektonického klidu a značného nanášení jílovitého a písčitého materiálu.

Neustále takto se opakující přeměnou vznikají především biotitické pararuly a migmatity rozličného typu. Příznačný je nepatrný podíl hornin odlišného složení, např. krystalických vápenců, dolomitů a ojediněle amfibolitů, grafitických hornin a křemenců.

Tyto horniny se přímo v dané oblasti netěží. Ale v místech těžby mají využití jako stavební a dekorační kámen.

5.4. PEDOLOGIE ÚZEMÍ

Nejčastěji se vyskytujícím půdním druhem jsou hlinité až hlinitopísčité půdy. Podle zatřídění do půdních typů převažují podzolové půdy a podzoly. V nejvyšších oblastech již zasahují typy hnědých horských lesních půd.

V řešeném území tedy nelze předpokládat efektivnější zemědělské využití.

Posouzení půdy z hlediska BPEJ.

Nejčastější hodnoty hlavních půdních jednotek (HPJ):

- HPJ 34 (kambizem) – hnědé půdy kyselé a hnědé půdy podzolované na vyvěřelých horninách, většinou lehké, slabě až středně šterkovité s příznivým vodním režimem v mírně chladném klimatickém regionu.
- HPJ 40 (kambizem) – různé půdy na všech horninách, lehké až středně těžké, ve svažitosti na 12° s různou šterkovitostí a kamenitostí a nebo bez nich, vodní poměry závislé na srážkách.
- HPJ 50 (pseudoglej) - hnědé půdy oglejené a oglejené půdy na žulách, rulách a jiných horninách krystalinika, zpravidla středně těžké, slabě až středně šterkovité až kamenité, sklon k dočasnému převlhčení.

Dále musí být zhodnocen faktor vyjadřující expozici, sklonitost, skeletovitost a hloubku půd, pro toto území jsou typické hodnoty:

- 11 – hluboká až středně hluboká půda, bez skeletu až slabě skeletovitá, sklonitost 3-7°, všesměrná expozice.
- 34 - hluboká až středně hluboká půda, středně skeletovitá, sklonitost 3-7°, expozice SEVER (SZ-SV).

- 41 - hluboká až středně hluboká půda, bez skeletu až skeletovitá, sklonitost 7-12°, JZ-JV).
- 51 - hluboká až středně hluboká půda, bez skeletu až skeletovitá, sklonitost 7-12°, expozice SEVER (SZ-SV).

Výsledná BPEJ je tedy:

- ✓ 8.34.24, 8.34.34 III. třída ochrany zemědělské půdy
- ✓ 8.50.11 IV. třída ochrany zemědělské půdy
- ✓ 8.34.54 V. třída ochrany zemědělské půdy

- do III. třídy ochrany jsou sloučeny půdy s průměrnou produkční schopností a středním stupněm ochrany, které je možno využít pro eventuální výstavbu.
- do IV. třídy ochrany jsou sdruženy půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností, s jen omezenou ochranou, využitelné pro výstavbu.
- do IV. třídy ochrany jsou zahrnuty půdy s velmi nízkou produkční schopností, včetně půd mělkých, velmi svažitých, hydromorfních, šterkovitých až kamenitých a erozně nejvíce ohrožených.

Z tohoto vyplývá, že území Zálesí není vhodné pro hospodaření a převažují zde půdy s nižším stupněm ochrany.

5.5. HYDROLOGIE ÚZEMÍ

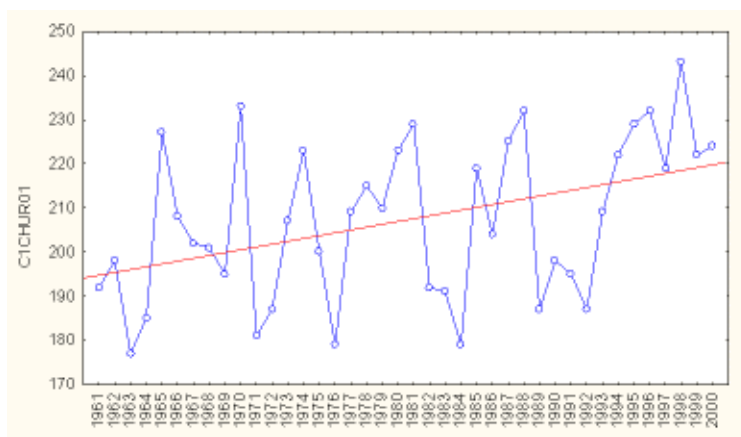
Jelikož v řešeném území není žádný výskyt vodních toků, nedojde k vyhodnocení hydrologických poměrů.

Tab. 3: Průměrný úhrn srážek [mm]:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
78,7	67,2	80	86	103	128	114	116	77,3	62,2	83,5	95,3

Celkem ročně 1090,7 mm srážek.

Graf 1: Počet dní se srážkami – Churáňov

(<http://www.chmi.cz/meteo/ok/tr6190w.jpg>, staženo 12.4.2010)

Povodňový plán není vyhotoven, jelikož se zde nenacházejí žádná záplavová území. Výskyt ploch odvodněných či zavlažovaných zde také není prokázán.

V obci je vybudována pouze jedna vodní nádrž., a to rybník „Fišer“ o rozloze 500 m². Opět nejsou známy bližší informace.

Rybník je využíván převážně k chovu ryb. Dnes již méně oproti minulým rokům slouží jako zásobárna vody pro požární účely.

Těsně při hranici katastrálního území protékají dva malé potoky, které jsou z velmi malé části zásobovány přítoky či přívalovými srážkami právě z území Zálesí.

Jedná se o potok Hoslovický, který spadá do povodí Otavy pod správu ZHVS, číslo hydrologického pořadí je 1-08-02-033.

Základní hydrologické parametry toku:

- roční úhrn srážek cca 820 mm,
- průměrný specifický odtok cca 7 l.s.km²,
- délka toku (myšlen úsek správy) 9,2 km,
- povrchový odtok cca 34% srážkového množství.

Druhý potok s názvem Peklov plní funkci hlavního vodního recipientu pro obec Drážov. Jedná se o velmi slabý pramínek, a proto není definován žádnými hydrologickými parametry.

5.6. PODNEBÍ A KLIMATICKÝ REGION

Strakonický region se dělí na dvě oblasti:

1. klimatická oblast mírně teplá s charakteristikou mírně teplý, mírně suchý, převážně s mírnou zimou,
2. klimatická oblast s charakteristikou mírně teplý, mírně vlhký, vrchovinný.

Popisované území spadá pod region číslo 8, symbol MCH. Tedy mírně vlhké a chladné klima.

Data pořízena z meteorologické stanice Churáňov, z dlouhodobých klimatických map.

Tab. 4: Průměrná teplota vzduchu [°C]:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
-4,1	-3,8	-1,1	2,9	7,8	11,1	12,9	12,4	9,5	5,4	0,1	-3,1

Tab. 5: Trvání slunečního svitu [h]:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
79,5	90,4	123	151	184	187	214	202	166	149	77,4	69,2

Celkem ročně 1691, 7 hodin.

Tab. 6: Teplotní charakteristiky území Zálesí

Klimatické hodnoty Strakonicka, období 1 rok	
Průměrná roční teplota [°C]	4, 5
Průměrná roční teplota v období vegetace [°C]	10, 5
Průměrný roční úhrn srážek [mm]	650 - 750
Průměrný roční úhrn srážek v období vegetace [mm]	400
Průměrný počet letních dnů	30 - 40
Průměrný počet ledových dnů	40 - 50
Průměrný počet mrazových dnů	120 - 130
Počet dní s teplotou nad 0°C	270
Počet dní s teplotou nad 5°C	210
Počet dní s teplotou nad 10°C	150
Počet dní s teplotou nad 15°C	65
Průměrný počet jasných dnů	40
Průměrný počet zamračených dnů	145
Průměrný počet dnů s mlhou	57
Vláhová jistota	0 - 5

Průměrná relativní vlhkost vzduchu v červenci ve 14,00 hodin: 60%

Průměrná relativní vlhkost vzduchu v prosinci ve 14,00 hodin: 87%

Průměrné datum prvního mrazivého dne 1.10.

Průměrné datum posledního mrazivého dne 1.5.

6. VYHODNOCENÍ PROVEDENÝCH PRŮZKUMOVÝCH PRACÍ

6.1. ZHODNOCENÍ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

Z hlediska vývoje a druhového zastoupení květeny lze řadit oblast do subhercynské fytogeografické oblasti.

Původním vegetačním krytem byly listnaté lesy.

V řešeném území se nevyskytují žádná zvláště chráněná území. Ani sem nezasahují jejich ochranná pásma. Není součástí Ptačí oblasti a nenacházejí se zde evropsky významné lokality.

Významné krajinné prvky jsou zde chápány jako ekologické, geomorfologické a estetické části krajiny. Utvářejí její typický vzhled a přispívají k udržení stability. Proto je zakázáno jakékoliv ohrožování a poškozování. Je zajištěna jejich obnova.

6.1.1. Skladba vegetace

Významnou část ploch tvoří zejména lesní porosty, louky a pastviny různého stupně přirozenosti.

Dřevinná skladba lesních porostů není příliš pestrá. Zcela převládají smrčiny a bory, často jako monokultury. Zřídka se objevují buk, dub či jedle.

Z listnatých pak dále modřín a bříza, ojediněle jeřáb nebo osika. Ve vlhčích lokalitách převládá olše a jasan.

Druhově celkem bohatá jsou společenstva výslunných palouků, mezí, lesních okrajů a pastvin, kde přetrvává teplomilná nelesní květena:

- z travin - válečka prapořitá, smolnička obecná, úročník bolhoj, čičorka pestrá, jetel horský a zlatý, různé druhy divizen,
- na sušších loukách a pastvinách lze registrovat bradáček vejčitý, vemeníček zelený, vemeník dvoulistý a pětprstka žežulník, zřídka vstavače,

- keřové patro zastupují porosty trnek, hlohů, lísek a různé druhy planých růží,
- v lesních okrajích jsou zastoupeny břízy, osiky, lísky a jeřáby,
- podrost v lesích tvoří hlavně borůvka, brusinka, vřes, šťavel kyselý, přeslička lesní, ostřice třeslicovitá a hasivka orličí.

6.1.2. Významné lokality

V Zálesí se nachází pouze jedna památkově chráněná lokalita, a to zbytky bývalé vápenky č. ÚSKP 3-5248.

Obr.3: Bývalá vápenka

(http://www.obecdrazov.cz/obce/zalesi/zalesi_23.jpg, staženo 2.2.2010)

Výskyt poddolovaných prostor, ani území náchylných k sesuvům zde nebyl zaznamenán.

Západně od Zálesí leží chráněné ložiskové území stavebního kamene – prostor značen „R9 209 200 Zálesí u Drážova“, o rozloze 5 ha.

Dosud zde nebylo těženo.

6.1.3. Degradční postupy

K narušení rovnováhy krajiny dochází úbytkem, narušením a degradací přirozených biotopů:

- vysoké zornění ploch, v Zálesí cca 50%,
- devastace prostředí erozí a zatěžování prostředí dodávanými živinami a agrochemikáliemi,
  - neustálá sukcese agresivních druhů tvořící chudá vytrvalá společenstva, zejména chřastice rákosovité často v kombinaci s kopřivou dvoudomou i jinými nitrofilními druhy,
    - monokulturní dřevinná skladba lesů,
    - příliš velké plochy stejnověkových porostů,
    - polomy a následné kůrovcové kalamity,
    - rozsáhlé holiny a dlouhodobá nestabilita nových lesních kultur,
    - zanedbání a devastace vybudovaných melioračních staveb.

Tento stav může při silném poškozujícím vlivu vyvolat zhroucení ekosystému.

6.2. EROZNÍ OHROŽENOST

Výskyt erozní ohroženosti je na tomto území téměř nepatrný ve srovnání s jinými oblastmi.

- vodní eroze malý význam - díky mírnějším sklonům svahů a hlavně nízkým úhrnům srážek,
  - skeletovité půdy a půdy se sníženou hloubkou půdního profilu mohou být na svazích ohrožovány vodní erozí,
    - svažité pozemky poškozovány těžkou technikou,
    - výskyt eroze v oblastech nezpevněných cest, údolnic, nefungujících drenážních systémů a na neudržovaných pastvinách.

- současný vysoký podíl travních porostů má ochranný protierozní efekt,
- využívané pastevní hospodaření také velký protierozní, půdoochranný a vodohospodářský význam,
- lesní porosty výrazně plní mimoprodukční funkce,
- podél komunikací, na terénních zlomech a podél polních cest lze doporučit výsadbu stromů pokud možno medonosných odrůd - protierozní opatření,
- přerušení nebo odvedení povrchového odtoku ze svahu,
- omezení povrchového odtoku v členitém území.

6.2.1. Výpočet erozního smyvu - Wischmeier – Smith rovnice

Rovnice je dána takto: $G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$ [$t \cdot ha^{-1} \cdot rok^{-1}$], kde:

G - průměrná roční ztráta půdy [$t \cdot ha^{-1} \cdot rok^{-1}$],

R - faktor erozní účinnosti deště [-],

K - faktor náchylnosti půdy k erozi [-],

L - faktor délky svahu [-],

S - faktor sklonu svahu [-],

C - faktor ochranného vlivu vegetace [-],

P - faktor vlivu protierozních opatření [-].

Pro zjištění faktoru C je nutné znát osevní postup řešené oblasti. Na území Zálesí je nejčastěji využíván:

1. jetel
2. jetel
3. pšenice ozimá
4. řepka
5. brambory
6. pšenice ozimá
7. brambory
8. ječmen jarní s podsevem

Tab. 7: Tři vybrané lokality z území Zálesí

POZEMEK	DÉLKA SVAHU [m]	SKLON
HPJ 34	200	8,00
HPJ 40	130	6,15
HPJ 50	140	8,57

Tab.8: Zjištěné hodnoty faktorů pro výše zmíněné pozemky

FAKTOR L [m]	FAKTOR S	FAKTOR C	FAKTOR P	G [t.ha ⁻¹ . rok ⁻¹]
3,02	0,84	0,21	1	2,24
2,61	0,7	0,21	0,6	0,97
2,61	1	0,21	1	2,30

Vyhodnocení faktoru erozního smyvu G:

- u mělkých půd s hloubkou půdy do 30 cm nemá smyv z 1 ha přesáhnout 1 t/rok.
- u půd středně hlubokých s hloubkou 30 – 60 cm nemá smyv přesáhnout 4 t/rok.
- u hlubokých s hloubkou přes 60 cm nemá smyv přesáhnout 10 t/rok.

Na tomto území se nacházejí mělké až středně hluboké půdy a tedy je zřejmé, že erozní smyv je v mezích normy.

6.3. HOSPODÁŘSKÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Tab. 9: Charakteristika pícninářské oblasti:

Charakteristika	pícninářská oblast
Reliéf terénu	horizontálně členitý s vysokou svažítostí
Nadmořská výška	nad 600m
Klimatický region	mírně chladný, vlhký (MCH), chladný, vlhký (CH)
Průměrná roční teplota	5 - 6°C
Průměrné roční srážky	více než 700 mm
Výskyt suchých vegetačních období	0 - 5%
Hlavní půdní jednotky	hnědé půdy oglejené a glejové, svažité půdy na všech horninách
Zrnitostní složení	písčitohlinité půdy, středně hluboké až mělké štěrkovité až kamenité půdy
Stupeň zornění	méně než 50%
Zastoupení trvalých kultur	2,5 - 3%
Lesnatost	vysoká až velmi vysoká
Hlavní zemědělské plodiny	částečně sadbové brambory, len, převážně louky a pastviny
Výskyt (bývalé okresy)	Strakonice, Český Krumlov, Jablonec, Klatovy, Prachatice, Semily, Šumperk, Trutnov
Podíl na ZPF ČR	10,00%

6.3.1. Lesní výroba

Významnou část ploch zde tvoří lesní porosty. Dá se říci, že území je nadprůměrně lesnaté. Skladba lesů - převládají smrčiny a bory, často téměř jako monokultury, méně buk, dub jedle, klen, modřín. Podél lesních okrajů, mezí a cest je častý výskyt křovinných pásů.

Škody lesních porostů jsou způsobené nejen větrem a sněhem, ale i expozicí porostů, nadmořskou výškou a dalšími vlivy, např. kůrovcová kalamita.

Nejhlavnější příčinou chřadnutí i případného úhynu stromů jsou v současnosti choroby nazvané hromadně jako „onemocnění s tracheomykózními příznaky“. Tyto onemocnění jsou způsobené patogeny věckovýtrusých hub (rod *Ophiostoma*), které napadají cévní systémy stromů

Lesnická výroba se vyskytuje pouze okrajově.

Dřevní hmota má však nepostradatelně vysokou produkční potenci a tím i velký význam jako obnovitelný zdroj paliva.

6.3.2. Zemědělská výroba

Nízká úrodnost půdy a chladné klima umožňují pěstování pouze nenáročných plodin, např. brambory, len, píce. Nárůst podílu neobhospodařovaných ploch tak stále roste.

Hospodaří se převážně na méně svažitých pozemcích. TTP jsou sečeny 2x ročně, zelená hmota je následně balíkována jako seno či senáž.

Využití ploch trvalých travních porostů skvěle slouží k extenzivnímu způsobu chovu skotu s možností vytvářet další pastevní areály.

Tato oblast je vhodná spíše pro chov skotu, koz a ovcí.

6.3.3. Zemědělský areál

Na okraji řešeného území se nachází zemědělské družstvo. Obhospodařuje cca 422 ha, z toho 190 ha je orná půda.

V areálu umístěno mechanizační středisko, živočišná i rostlinná výroba. Poskytuje prostorové rezervy.

Z hlediska materiálové řešení zemědělského družstva jsou současné hmoty zcela nevhodné, jedná se o ocelový plášť. Výsadbou dřevin a ozeleněním areálu zapadne opět do charakteru krajiny.

6.4. ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Je předpokladem záchrany genofondu rostlin, živočichů i celých ekosystémů a zároveň východiskem pro ozdravení krajinného prostředí a uchování všech jeho funkcí. (SKLENIČKA, 2003)

6.4.1. Biocentra a biokoridory

Paloucký

Regionální biokoridor s č.ÚTP 351 a MÚSES 20 prochází rozsáhlým smrkovým komplexem táhlých svahů. Starší stinné stejnověké smrčiny jen výjimečně s příměsí JD, BK nebo BO. V podrostu místy řídce HB, bez bylin nebo řídké bylinné patro.

Zjištěné druhy: kopytník evropský, papratka samice, kaprad' osténkatá, jestřábek lesní, bika hajní,...

Paloučky

Lokální biocentrum na táhlých svazích o rozloze 5 ha tvoří rozsáhlé komplexy smrčin a přilehlé partie luk. Starší stinné stejnověké smrčiny jen zcela výjimečně s jednotlivou příměsí JD nebo BO. V podrostu jen místy řídce HB, bez bylin nebo řídké

bylinné patro. Pod lesem kosená kulturní louka, východněji pod cestou nekosená mokrá louka, pozvolna zarůstající křovinami BR a SM. Jižněji ve vlhké lokalitě březový háj s příměsí SM a JR.

Významné druhy: ostřice Hartmanova, srstnatec májový, hadí mord nízký, kozlík dvoudomý, zvonečník černý,...

Zjištěné druhy bylin: řebříček obecný, zběhovec plazivý, kontryhel obecný, sasanka hajní, psárka, děhel lesní a další.

Pohodný

Lokální biokoridor o délce 900 m sleduje louky a skupiny zeleně ve vlhkých partiích při úpatí hřebene Kváskovického vrchu jižně od Zálesí. V trase výskyt březového háje s příměsí SM a JR, níže kosené vlhké polokulturní louky. Pod samotou Pohodný plochy s rozvolněným porostem mladších SM, BR, JR, KL, BO, TR, JS a keřů HB a VR a pod silnicí porost s vyššími BR, SM i TR, KL a křovinami VR, HB, JR, OS, LIS a TRN.

Významné druhy: hadí mord nízký, zvonečník černý,...

Zjištěné druhy bylin: řeřišnice nedůtklivá, pršlice kozí noha, psárka luční, pelyněk černobýl, zvonek okrouhlostý, vrba úzkolistá, pcháč oset, metlice křivolaká, třtina chloupkatá, vřes obecný, zvonek okrouhlostý a mnoho jiných.

Zahájený

Biocentrum o rozloze 6 ha se nachází ve vrchovinném a balvanitém terénu převážně smrkového charakteru. Svým charakterem připomíná ráz skalnaté lokality se starým lesem a přirozenou dřevinnou skladbou. V řídkém podrostu porůznu HB, JR, BR, OS. Chudší bylinné patro s druhy bikových bučin

Zjištěné druhy bylin: kyselka obecná, papratka samice, třtina chloupkatá, vrba úzkolistá, jestřábník lesní, řeřišnice nedůtklivá, bika hajní, pstroček dvoulistý a další.

Zde se nachází nejvyšší bod celého okresu Strakonice, jedná se o vrchol **Zahájený**. Jeho nadmořská výška dosahuje 845m n. m.

Obr. 4: Vrchol Zahájený

(http://www.obecdrazov.cz/obce/zalesi/zalesi_22.jpg, staženo 2.2.2010)

6.4.2. Výpočet KES

Koeficient ekologické stability (KES) byl počítán podle vzorce Míchala (1985). Metoda výpočtu je založena na jednoznačném a konečném zařazení krajinného prvku do skupiny stabilní nebo nestabilní.

- stabilní ekosystémy: lesní pozemky, trvalé travní porosty, vodní plochy a toky, sady, vybrané stabilní položky z kategorie ostatní plochy.
- nestabilní plochy: orná půda, zastavěné plochy, chmelnice, vinice, vybrané nestabilní položky z kategorie ostatní plochy.

Miklós (1986) vytvořil další vzorec a stanovil tak hodnoty KES v rozmezí 0,2 až 13,2.

V místech, kde převažuje orná půda nebo antropogenizované plochy je koeficient nízký, naopak v horských lesních lokalitách vysoký.

Tab. 10: Výměry jednotlivých kultur [m²]

lesní pozemky	2576342,9
travní porosty	685948,9
zeměděl. orná půda	376402,4
zastav. plochy a ostatní	196891,5
zahrady a ovocné sady	23857
vodní plochy	1218,4

KES = stabilní ekosystémy/nestabilní ekosystémy

KES = 5,734174

KES ≥ 3,00: přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.(Míchal)

1,0 < KES < 10,0: krajina s převažující přírodní složkou. (Miklós)

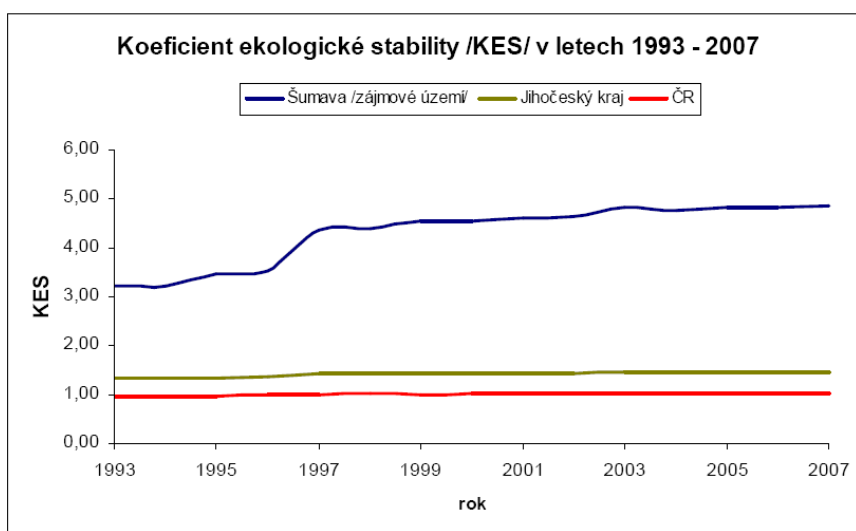
Podle hodnoty KES je krajina hodnocena následovně:

$KES \leq 0,10$	území s maximálním narušením přírodních struktur,
$0,10 < KES \leq 0,30$	území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur,
$0,30 < KES \leq 1,00$	území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou,
$1,00 < KES < 3,00$	vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami,
$KES \geq 3$:	přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.(Míchal, 1985)

$KES \leq 0,1$	devastovaná krajina,
$0,1 < KES \leq 1,0$	narušená krajina schopná autoregulace,
$1,0 < KES < 10,0$	krajina s převažující přírodní složkou,
$KES = 1,0$	vyvážená krajina,
$KES > 10,0$	krajina přírodní nebo přírodě blízká. (Miklós, 1986)

Dá se předpokládat, že na 89% plochy řešeného území bude KES posilovat, a to díky cílům ochrany a managementu hospodaření.

Obr. 5 : Vývoj KES v letech 1993 - 2007

(<http://mesto.prachatice.cz/docs/uplan/TxtRozbory.pdf>, staženo 5.3.2010)

6.5. NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

6.5.1 Komunální odpad

Množství odpadu 20-50 t/rok vyprodukovaného na území Zálesí je relativně nízké.

Ke shromažďování komunálního odpadu je nejvíce používán systém odpadkových nádob. Svoz pevného domovního odpadu zajišťují Rumpold Vodňany.

Kontejnery na tříděný odpad jsou umístěny ve středu obce. Plasty odváží firma ROSS Strakonice, sklo firma AMP Příbram.

Obec zajišťuje 2x ročně svoz velkoobjemového, závadného a železného odpadu.

Zároveň jsou sváženy i nebezpečné odpady, které jsou předávány oprávněným odborným firmám.

6. 5.2. Bioodpad

Bioodpad není zatím samostatně tříděn, součástí je dřevní odpad a odpad z údržby zeleně.

Odpad z veřejné zeleně je předáván zemědělským subjektům nebo drobným

zemědělcům ke kompostování.

Převážnou část znečištění produkované zemědělskou výrobou tvoří organické kaly, slamatý hnůj a jeho kapalné složky. Tyto odpady jsou převážně likvidovány zaoráváním do půdy.

6.5.3. Splaškové a dešťové vody

Jako odpad jsou chápány i splaškové vody z domácností. Jejich složení a koncentrace odpovídá obvyklým hodnotám, nejsou ovlivňovány jinými komponenty. Pouze vlivem většího přítoku balastních vod do kanalizační sítě jsou mírně naředěny.

K jejich likvidaci jsou využívány biologické septiky a domovní ČOV.

Pro odvod dešťové a povrchové vody slouží stávající úseky kanalizace.

6.6. ČISTOTA OVZDUŠÍ

Z hlediska kvality ovzduší se jedná o jeden z nejčistších regionů v rámci celé ČR. Pro popis imisní situace v zájmovém území je použita nejbližší stanice Churáňov, umístěná v obci Stachy. Na stanici probíhá automatizovaný měřicí program měření škodlivin NO, NO_x, NO₂, O₃ a SO₂ a dále manuální měřicí program měření prachu (PM₁₀).

Vyhodnocení imisní situace v řešeném území:

Oxid dusičitý (NO₂)

Průměrná roční koncentrace NO₂ se na většině plochy zájmového území pohybuje do 25 % imisního limitu.

Oxidy dusíku (NO_x)

Tento imisní limit je spolehlivě dodržen na celém území. Nejvyšší koncentrace jsou dosahovány okolo hlavních komunikací.

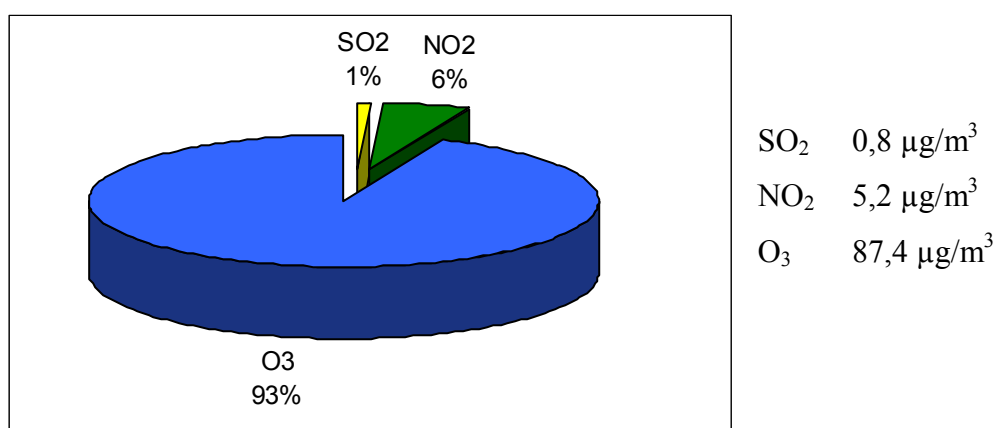
Oxid siřičitý (SO₂)

Imisní limity pro ochranu zdraví i pro ochranu ekosystémů a vegetace nejsou nikde v zájmovém území překračovány. Koncentrace jsou hluboko pod imisními limity.

Troposférický ozon (O₃)

Vzhledem, že nejvyšších koncentrací O₃ je dosahováno ve vyšších nadmořských výškách, je na většině území imisní limit překročen.

Graf 2: Imisní situace ovzduší Zálesí

Prach (PM₁₀)

Situace u celostátně nejproblematictější škodliviny je relativně dobrá. Určité riziko dosažení nebo překročení imisního limitu přesto existuje. Dochází k němu zejména při vytápění domácností tuhými palivy. Právě v zájmovém je tento podíl 80 – 100 %.

Benzo(a)pyren

Jedná se o látku s prokazatelně karcinogenními účinky na lidský organismus. Příčinou vnosu benzo(a)pyrenu do ovzduší je nedokonalé spalování fosilních paliv. Ze stacionárních zdrojů jsou to především domácí topeniště - spalování uhlí. Z mobilních zdrojů zejména vznětové motory spalující naftu.

Koncentrace ostatních škodlivin (benzen, olovo, kadmium, arsen, nikl, ...) jsou v zájmovém území výrazně podlimitní.

Tab. 11: Kvalita ovzduší dle meteorologické stanice Churáňov

Churáňov	SO ₂	NO ₂	NO	O ₃	PM ₁₀
Čas	1h	1h	8h	1h	1h
Jednotky	μg/m ³	μg/m ³	μg/m ³	μg/m ³	μg/m ³
Ovzduší	0,8	5,2	-	87,4	-

Tab. 12: Kvalita ovzduší dle meteorologické stanice Churáňov

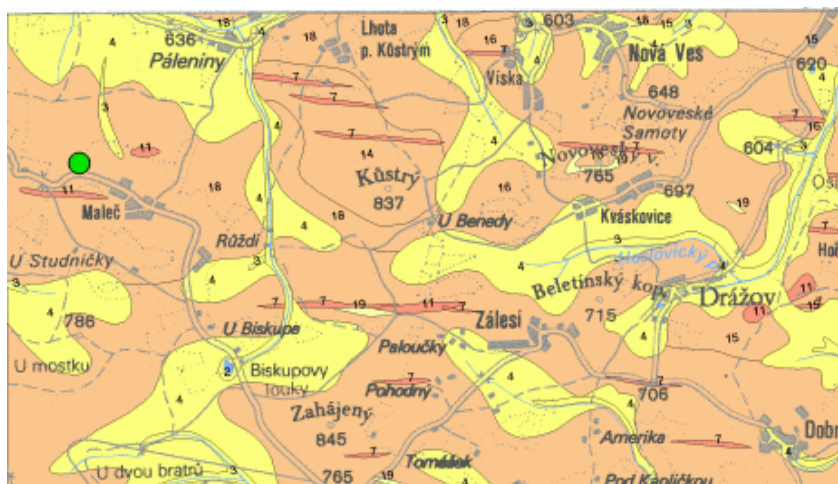
Strakonice	SO ₂	NO _x	CO	NH ₃	TZL
Jednotky	[t/rok]	[t/rok]	[t/rok]	[t/rok]	[t/rok]
Ovzduší	1521,1	463,7	147	220,8	23,3

6.7. RADON

Řešené území leží v oblasti doložené redistribuce uranu s možností výskytu lokálních anomálií objemové aktivity radonu v půdním vzduchu.

Podkladem radonového indexu geologického podloží je mapa 1 : 50 000 a posudek č. 4159 z České geologické služby.

Obr.6: Radonová situace, list 22-34 Vimperk

(http://www.geology.cz/demo/CD_RADON50/2234/2234a.htm, staženo 1.4.2010)

	nízká		střední
	přechodná (nehomogenní kvartérní sedimenty)		vysoká

6.7.1. Radonový index

Území Zálesí je z 57% plochy postižené radonem.

Převládající stupeň rizikovosti je 3 – střední, ze škály 1-4

Škály:

- převážně přechodný 1 – 4, kvartérní sedimenty,
- převážně nízký 19 – 23, proterozoikum – krystalický vápenec, erlan, amfibolit, metagabro,
- převážně střední 12 – 18, proterozoikum – ortorula, migmatit, pararula,
- převážně vysoký 5 – 11, paleozoikum – magmatity, žilné horniny.

6.7.2. Omezení využití území a doporučení

- zvýšená pozornost protiradonovým opatřením ve stávajících i nových zástavbách,
- případná výstavba musí být podmíněna podrobným radonovým průzkumem,
- při využívání místních zdrojů pitné vody se doporučuje analýza podzemní vody na radioaktivní prvky.

Pokud voda obsahuje radioaktivní prvky, je potřeba zahájit technologické procesy a úpravy.

7. DISKUZE A VYHODNOCENÍ POTŘEBNOSTI ZMĚN

7.1. BYDLENÍ A EKONOMICKÁ SFÉRA

Ekonomická aktivita obyvatel velmi výrazně určuje sídelní i sociální stabilitu území. Proto je zapotřebí do budoucna počítat se zvýšením počtu obyvatel pracujících v místních službách a soukromých provozovnách. Zvýší se tak nabídka pracovních příležitostí v místě.

Zálesí leží v optimální dojížděkové vzdálenosti do Strakonice, Čestic, Volyně i Vimperka.

Dále lze předpokládat zvýšený zájem obyvatel větších měst bydlet v klidnějším prostředí, kde je zajištěna infrastruktura, základní občanská vybavenost a kde je zajištěno kvalitní dopravní spojení.

Časová realizace a etapizace obytné zástavby je podmíněna zainvestováním inženýrských sítí a připravenosti území. Proluky mohou být zastavěny ihned a budou napojeny na stávající trasy technické infrastruktury. Ostatní lokality jsou zastavitelné teprve až budou dořešeny inženýrské sítě

Zhruba polovina nových objektů bude sloužit k rekreaci, druhá polovina pro trvalé bydlení

7.2. VÝROBA, SKLADY A PODNIKÁNÍ

Pro nové podnikatelské aktivity je zde možnost umístění ekologicky nezávadné výroby. Doporučuje se podpora drobných tradičních řemesel.

Při přestavbách hospodářských objektů či výstavbě objektů nových je nutno znát přesný rozsah podnikání a jeho vliv na okolí a komunikační zátěž. Přestavby budou povoleny pouze za předpokladu, že nedojde k zatěžování hlukem, zápachem, spadem a k dalším hygienickým znehodnocením.

Výrobní a hospodářské budovy musí respektovat hmotou, materiálovým řešením i vzhledem tradiční stodoly tak, aby co nejvíce zapadaly do venkovské zástavby.

Respektování požadavků upravuje nařízení vlády č. 502/2000 Sb, o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací:

- objekty výrobních provozů - nesmí být nadměrným zdrojem hluku,
- ochrana ovzduší - respektovat zákon č. 86/2002 Sb. Zhodnotit kvalitu ovzduší a vyhodnotit vliv navrhovaného řešení na kvalitu ovzduší,
- zákaz činnosti, která může vést ke zhoršení kvality ovzduší - zejména činnosti emitující tuhé látky (prašnost), těkavé organické látky (aplikace nátěrových hmot, impregnace, laminátování), pachové látky, apod.

7.3. REKREACE A SPORT

Krajina není zatěžována přílišnými vlivy člověka, a proto představuje velmi vysoký potenciál pro turistický ruch. Pro rekreační pobyty dětí dnes slouží objekt bývalé školy, v kterém je zároveň umístěna prodejna potravin.

Pro obec je navrženo dětské hřiště. Předpokládá se i doplnění objektem občanské vybavenosti.

Přírodní kvality krajiny a kopcovitý terén jsou předpokladem pro další rozvoj turistického a cykloturistického ruchu. Kvalita tras má stále vyšší úroveň, hlavně díky neustálému rozšiřování a propojování úseků a dobré celoroční údržbě povrchů. Důkazem je stálý nárůst turistů.

Velice žádané jsou chovy koní, zvláště v kombinaci s agroturistikou a možností projížděk.

V katastru obce je velmi mnoho usedlostí, které jsou vhodné pro letní ubytování a penziony. V okolí je řada chalupářů. Velká část nových obytných objektů slouží jako rekreační chalupy.

Zcela nevhodná je pro charakter zdejší krajiny výstavba chat.

7.4. DOPRAVA A KOMUNIKACE

Řešeným územím prochází:

- silnice III/172 24 do Kváskovic (ze Zálesí do Kváskovic vede pouze místní komunikace),
- silnice III/170 19 na Dobrš a Zálesí,
- silnice III/170 10 na Drážov a Hoslovice.

Obr. 7: Komunikace III. třídy na území Zálesí

(http://geoportal.cenia.cz/mapmaker/MapWin.aspx?M_Site=cenia&M_Lang=cs, staženo 4.4.2010)

V pracovních dnech slouží veřejnosti autobusová doprava. Spoje jsou zajištěny 5x denně. Vlaková doprava zde není. Dopravní provoz územím obce je minimální.

Na průjezdné trase komunikace III. třídy je dnes několik dopravních závad. Především je nutno celou trasu rozšířit a vybudovat alespoň jednostranný chodník.

Úprava trasy silnice III/170 19 je navržena v Zálesí v prostoru před obchodem, kde chybí parkoviště. Komunikace je napřímena, čímž se vytvořil prostor pro nové centrum s parkovištěm, veřejnou zelení, zastávkou autobusu, výsadbou stromů, osazení laviček, plakátovací plochy a osvětlení.

Část cesty je již vybudována.

Předepsané normy:

- minimální šíře komunikace,
- chodník,
- vedení trasy ve veřejné ploše,
- bezpečný příjezd z veřejné komunikace (popřípadě věcné břemeno),
- parkování či garážování min. 2 vozidel.

Podél komunikací, na terénních zlomech a podél polních cest je velmi žádoucí výsadba izolační zeleně. Lze doporučit výsadbu listnatých stromů pokud možno medonosných odrůd - protierozní opatření. Jedná se o stromy: lípy, duby, jasany s podsadbou keřového patra.

Velký přínos je očekáván zprůjezdněním a zpevním polní cesty, kde je nutno opravit a především nově zpevnit povrch a vytvořit výhybny. Propojení nových záhumenních cest vedlo k odlehčení veřejných komunikací od zátěže zemědělské dopravy.

7.5. KONCEPCE VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

S ohledem na malou hustotu obydlí a na nedostatek průmyslové výroby v celém řešeném území obce lze předpokládat kvalitu vody v třídě I. až II.

7.5.1. Vodovod

Nové trasy vodovodní sítě jsou navrženy tak, aby bylo možno zásobovat a požárně zajistit celou stávající i nově navrhovanou zástavbu. Vodovodní řady - nejlépe zakruhované - jsou vedeny převážně po veřejných plochách a komunikacích z důvodu snazšího propojení na stávající síť. Výhodná je výstavba společného výkopu pro vodovod i kanalizaci souběžně. Stavební náklady na zemní práce a úpravu silničních povrchů se tak značně sníží.

Na území Zálesí je nutné zajistit dostatečné vodní zdroje kvalitní pitné vody. Je

vytipováno místo možného umístění samostatného akumulčního vodojemu, kam bude z nových zdrojů voda vedena (čerpána).

Díky malé kapacitě ve zdrojích a v dimenzích není možné propojení stávající a nové sítě.

7.5.2. Kanalizace

V řešeném území je vybudována pouze částečná kanalizace. Však nové trasy jsou již navržené.

Likvidace splaškových vod je řešena pomocí biologických septiků nebo jímek na vyvážení.

Vlivem stávajícího terénu bude nutné odpadní vody ze západní části zástavby přečerpávat, díky podzemní přečerpací stanici (ČS-K).

Dešťové a povrchové vody budou odváděny samostatně, pomocí příkopů a nebo dešťové kanalizace přímo do toku místní vodoteče.

7.5.3. ČOV

Pro oblast Zálesí byla navržena jedna centrální ČOV při severním okraji zástavby. Odpad z ČOV bude vyústěn do zatrubněného vodoteče potoka Peklov.

Kolem ČOV bude vyhlášeno ochranné pásmo ČOV.

8. ZÁVĚR

Předmětem mé práce byl průzkum lokality Zálesí s následným vyhodnocením v souladu s komplexní pozemkovou úpravou. Tedy vyhodnocení celkové funkčnosti území z různých hledisek.

Prvním krokem bylo vymezení oblasti, zhodnocení terénu a shromáždění všech dostupných podkladů, např. historická mapa, základní mapa ČR 1 : 10000, mapa BPEJ 1 : 5000, dokumentace ÚSES, územní plán obce, atd.

Dále byla stanovena ekologická stabilita území pomocí metody výpočtu KES a výpočtu erozního smyvu podle rovnice Wischmeier – Smitha.

K získání potřebných hodnot do vzorců byl využit program ArcGIS. V závěru práce je zhodnocena potřeba změn pro území Zálesí. A dále jsou navržena možná řešení a opatření ke zvýšení stability obce.

Z mého hodnocení a výzkumu nevyplývá přímo návrh na zahájení pozemkové úpravy, ale je spíše doporučením k celkovému zlepšení životní úrovně obce.

Na tomto místě je nutné podotknout, že sebelepší metodika a rozsáhlé odborné znalosti nemusí být dostačující. A vytvoření kvalitního hodnocení není věc jednoduchá, velkou roli zde zastává i osobní stránka hodnotitele.

Domnívám se, že tato práce může být zajímavým zdrojem poznání pro samotné obyvatele tohoto území, ale také zdrojem informací a námětů pro orgány územního plánování nebo přímo pro zhotovitele územně plánovací dokumentace.

9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. ANTROP, M.: Why landscapes of the past are important for the future, Landscape and Urban Planning, 2005.
2. Česká geologická služba, Report číslo: 4159, 17/4/2010, strana 1/9, Praha.
Dostupný z WWW: <http://www.geologickasluzba.cz/posudky/posudek.aspx?MRedline=rect|||-806400:-1136900|1000|1000&S_GeohazTopic=radon>, staženo 3.3.2010.
3. ČÚOP Metodika mapování krajiny, Praha 1994.
4. DEKRETY PREZIDENTA REPUBLIKY č. 12/1945 Sb. Dekret presidenta republiky ze dne 21. června 1945 o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa a č. 28/1945 Sb. Dekret presidenta republiky o osídlení zemědělské půdy.
5. DEMO, M., LÁTEČKA, M. a kol.: Projektovanie udržiteľných poľnohospodarenských systémov v krajine, Nitra 2004.
6. DOBROVSKÝ P., PEŠOUT, P., VOKASOVÁ, L.: Budoucnost dotačních programů [online]. Časopis Ochrana přírody, 2009, č. 2 [cit. 2009-4-21], s. 5. Dostupný z WWW: <<http://www.casopis.ochranaprirody.cz/Pece-o-prirodu-a-krajinu/budoucnost-dotacnich-programu.html>>, staženo 12.4.2010.
7. DUMBROVSKÝ a kol. Metodický návod pro vypracování návrhů pozemkových úprav. ČMKPÚ, 2004.
8. DUMBROVSKÝ, M.: Pozemkové úpravy I., Akademické nakladatelství CERM, Brno 2004.
9. DUMBROVSKÝ, M. et al.: *Prozatímní metodický návod pro komplexní pozemkové úpravy*. VÚMOP, Praha 1995.

10. DUMBROVSKÝ, M., MEZERA, J., et al.: *Metodický návod pro pozemkové úpravy a související informace*. VÚMOP, Praha 2000.
11. EHLICH, P., GERGEL, J., LOJDA, R.: *Vodní hospodářství II – Vodní toky*, Sociální rybářská škola a vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie Vodňany, 2005.
12. FRASER, S.: Biological diversity, ecosystem stability and economic development; *Ecological Economics* 16 (1996).
13. GALLO, P.: Účel a cíl pozemkových úprav, *Pozemkové úpravy*, září/1992: 10-11.
14. G-PROJECT: Analýza kapacity Jihočeského kraje, Praha 2001. Dostupný z WWW: <<http://partnerstvi.krajjihocesky.cz/storage/1152533422sbcharakteristikajck.pdf>>, staženo 3.3.2010.
15. HRABAL, A., JŮVA, K., TLAPÁK, V.: *Ochrana půdy, vegetace, vod a ovzduší*, Státní zemědělské nakladatelství Praha, 1997.
16. HUYLENBROECK G. Van et al.: Evaluation of Land Consolidation Projects (LCPs): A Multidisciplinary Approach, *Journal of Rural Studies*, Vol 12, No 3, 1996.
17. KAULICH, K.: K významu pozemkových úprav pro katastr nemovitostí. *Pozemkové úpravy*, 27: 4-5 1999.
18. KAULICH, K.: Čtyřletý plán pro pozemkové úpravy [online]. Týdeník Zemědělec, 2010, č. 11 [cit. 2010-3-8], s. 5. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/poszemkove-urady/poszemkove-upravy/poszemkove-upravy-v-mediich/>>, staženo 15.2.2010.
19. KNICKEL, K.: Agricultural structural change: Impact on the rural environment, *Journal of Rural Studies*, Vol 6, Issue 4, 1990.

20. KNOTEK, J.: Pozemkové úpravy a ochrana přírody a krajiny v legislativních souvislostech, *Správní právo: Odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, Praha : Ministerstvo vnitra ČR, XL, 4 - 5, str. 229, 2008.
21. LÖW, J. et al.: *Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability. Metodika pro zpracování dokumentace*. Doplněk. Brno, pp. 45-76 1995.
22. MADĚRA, P. ZIMOVÁ, E. (eds.): Metodické postupy projektování lokálního ÚSES, Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol., Brno 2005.
23. MAZÍN., V: Zkušenosti s realizací ÚSES a náměty na racionální přístup k této problematice. *Pozemkové úpravy*, 22: 9-10 1997.
24. MAZÍN, V.A., VÁCHAL, J., KVÍTEK, T.: Postupy a činnosti při projektování pozemkových úprav, Českomoravská komora pozemkových úprav, Praha 2007.
25. MICELI R., SOTGIU I., SETTANI M.: Disaster preparedness and perception of flood risk: A study in an alpine valley in Italy, *Journal of Environmental Psychology*, Sv. 28, 2008.
26. MÍCHAL, I. et al.: *Územní zabezpečování ekologické stability. Teorie a praxe*. Terplan, Praha 1990.
27. MOLDAN, B., JENÍK, J., ZÝKA, J.: *Životní prostředí očima přírodovědce*, Academia, Praha 1989.
28. MOORE R..J., BELL V.A., JONES D.A.: Forecasting for flood warning, *C.R. Geoscience*, Sv. 337, 2005.
29. NĚMEC, J. Projektování pozemkových úprav. Fakulta životního prostředí UJEP Ústí n.L., 2000. Dostupný z WWW: < <http://www.la-ma.cz/?p=20>>, staženo 8.4.2010.
30. NEPOMUCKÝ, P., SALAŠOVÁ A.: *Krajinné plánování*, Ministerstvo životního prostředí ČR, 1996.

31. ARMSWORTH, P. R. and ROUGHGARDEN, J. E.: The economic value of ecological stability; PNAS June 10, 2003 vol.100, 2008.
32. PEKÁREK, M., PRŮCHOVÁ, I.: Pozemkové právo, Masarykova univerzita, Brno, 2003.
33. PETEROVÁ, P., ROTH, P: Statistika Natury 2000 v České republice a EU, Ochrana přírody, ročník 62, číslo 2, 2007, Příloha II, str. 2-4.
34. PROODOS: Analýza vnějších a vnitřních rozvojových předpokladů, Praha 2000. Dostupný z WWW: <<http://www.mu-st.cz/investor/analyza.htm>>, staženo 8.4.2010
35. PŘIKRYL, J.: Program sociálního a ekonomického rozvoje regionu Strakonicka, Praha 2000. Dostupný z WWW: <http://www.mu-st.cz/investor/program_rozvoje.htm>, staženo 5.3.2010.
36. RAUCH, P.: Velkoměřítková prostorová databáze pro účely památkové péče, Plzeň, 2006. Dostupný z WWW: <<http://www.la-ma.cz/?p=89>>, staženo 5.3.2010.
37. SKLENIČKA, P.: Základy krajinného plánování, Praha 2003.
38. SKLENIČKA, P.: Krajinný ráz v návrhu pozemkových úprav. *Sborník 11. mezinárodní konference pozemkových úprav*. Jestřábí 2001, pp. 55-60.
39. ŠVEHLA, F., VAŇOUS, M.: *Pozemkové úpravy*. Vydavatelství ČVUT, Praha 1997.
40. UA PROJEKCE, Boleslavova 30, Č.Budějovice, Územní plán Zálesí, 2004
41. UPADHYAY, R. K., IYENGAR, S. R. K., RAI, V.: Stability and complexity in ecological systems; Chaos, Solitons and Fractals 11, 2000.
42. VERHEIJEN, F.G. at al.: Tolerable versus actual soil erosion rates in Europe, Earth-Science Reviews, 2009.

43. VLASÁK J., BARTOŠKOVÁ K.: Pozemkové úpravy, ČVUT v Praze, fakulta stavební, Praha 2006.
44. VONDRUŠKOVÁ, H. a kol.: Metodika mapování krajiny, Regionální kancelář Hradec Králové, Český ústav ochrany přírody, Praha 1994.
45. ZÁKON ČÍSLO 46/1948 Sb. o nové pozemkové reformě.
46. ZÁKON ČÍSLO 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, který doplňují vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu a vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona a doplňují ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.
47. ZÁKON ČÍSLO 90/1947 Sb. o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek.
48. ZÁKON ČÍSLO č. 95/1999 Sb. o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
49. ZÁKON ČÍSLO 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.
50. ZÁKON ČÍSLO 142/1947 Sb. o revizi první pozemkové reformy.
51. ZÁKON ČÍSLO 200/1994 Sb. o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů související s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

52. ZÁKON ČÍSLO 218/2004 Sb. ochraně přírody.
53. ZÁKON ČÍSLO 229/1991 o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

10. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BK	BUK LESNÍ
BO	BOROVICE LESNÍ
BPEJ	BONITOVANÁ PŮDNĚ EKOLOGICKÁ JEDNOTKA
BR	BŘÍZA PÝŘITÁ
ČOV	ČISTIČKA ODPADNÍCH VOD
ČÚOP	ČESKÝ ÚŘAD OCHRANY PŘÍRODY
EU	EVROPSKÁ UNIE
HB	HABR OBECNÝ
HPJ	HLAVNÍ PŮDNÍ JEDNOTKA
JD	JEDLE BĚLOKORÁ
JU	JIHOČESKÁ UNIVERZITA
JR	JEŘÁB PTAČÍ
JS	JASAN ZTEPILÝ
KES	KOEFICIENT EKOLOGICKÉ STABILITY
KL	JAVOR KLEN
KPÚ	KOMPLEXNÍ POZEMKOVÁ ÚPRAVA
LIS	LÍSKY
NATURA 2000	SOUSTAVA CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ EVROPS. VÝZNAMU
OS	TOPOL OSIKA
SAC	SPECIAL AREAS OF CONVERSATION
SM	SMRK ZTEPILÝ
SPA	SPECIAL PROTECTION AREAS
STAG	STUDIJNÍ AGENDA
TTP	TRVALÝ TRAVNÍ POROST

TR	TŘEŠEŇ PTAČÍ
TRN	TRNKY
ÚTP	ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE
VR	VRBA BÍLÁ, KŘEHKÁ
ZPF	ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND
ZVHS	ZEMĚDĚLSKÁ VODOHOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA
ŽP	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

11. SEZNAM TABULEK

- Tab. 1: Klimatologická stanice Churáňov
- Tab. 2: Vývoj počtu obyvatel a domů na území Zálesí
- Tab. 3: Průměrný úhrn srážek [mm]
- Tab. 4: Průměrná teplota vzduchu [°C]
- Tab. 5: Trvání slunečního svitu [h]
- Tab. 6: Teplotní charakteristiky území Zálesí
- Tab. 7: Tři vybrané lokality z území Zálesí
- Tab. 8: Zjištěné hodnoty faktorů pro výše zmíněné pozemky
- Tab. 9: Charakteristika pícninářské oblasti
- Tab. 10: Výměry jednotlivých kultur [ha]
- Tab. 11: Kvalita ovzduší dle meteorologické stanice Churáňov
- Tab. 12: Kvalita ovzduší dle meteorologické stanice Churáňov

12. SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

- Obr. 1: Přibližné vytyčení území
- Obr. 2: Zvýraznění ploch biocenter a biokoridorů
- Obr. 3: Bývalá vápenka
- Obr. 4: Vrchol Zahájený
- Obr. 5: Vývoj KES v letech 1993 - 2007
- Obr. 6: Radonová situace, list 22-34 Vimperk
- Obr. 7: Komunikace III. třídy na území Zálesí

Graf 1: Počet dní se srážkami – Churáňov

Graf 2: Imisní situace ovzduší Zálesí

Rok 1933

Mapa stabilního katastru, 1837

Vysvětlivky: žlutá a růžová barva – dřevěná obydlí

Staré fotografie obce

Škola

(http://www.obecdrazov.cz/obce/zalesi/zalesi_14.jpg, staženo 26.2.2010)

Dnes

(http://www.obecdrazov.cz/obce/zalesi/zalesi_2.jpg, staženo 1.4.2010)

Fotodokumentace stávajícího stavu na území Zálesí

Erozní účinnost na místních komunikacích

Erozní účinnost na lesních komunikacích

Nezkuřurněné okraje lesů

Meliorační kanál v různých částech toku

Kanál z betonových panelů

Samovolné vytvoření erozní rýhy při vyšších srážkách

Dokumentace pastevního hospodářství

Ukázka TTP, remízků a křovinných pásů v řešeném území

Problémy s melioracemi, stávající výkop již 10 let

Problémy s erozí způsobené pastvou

Eroze způsobená častými pojezdy těžké techniky

Erozní koleje na orné půdě

Údolnicový smyv

Zemědělské družstvo

Dokumentace neudržovaných ploch v okolí

